

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljaka izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerat
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Centralizem in siromaščina

Iz državne prestolnice nam prihaja vest, da imamo v kratkem pričakovati posebne uredbe o organiziranju zimske pomoči za brezposelne po vsej državi. Mišljen je zopet fond, ki se bo kajpak stekal v blagajno v Beogradu. Zbiral se pa bo, kakor nam je povedal gospod minister za socialno politiko, iz prostovoljnih prispevkov državnega uradništva in privatnih nameščencev, ki naj vsako leto v dveh obdobjih odstopijo v ta namen zaslužek enega dneva. Gospod minister upa, da bo na ta način dobil letno okoli 50 milijonov Din, ki naj se razdelijo med brezposelne in pomoči potrebne sploh. Poleg tega karitativnega dela pa naj bi se po zamislu gospoda ministra socialne politike iz tega fonda zidala tudi delavska stanovanja ali hiše, in sicer ima najprej v načrtu tako veliko gradbeno akcijo v Beogradu, proračunano na kakšnih 20 milijonov.

Ni ga človeka, ki bi dvomil, da je akcija za omiljenje brezposelnosti pri nas prav tako potrebna, kakor v drugih državah, zlasti v industrializiranih pokrajinah, ker brezposelnost prizadeva v prvi vrsti fabriški delavstvo. Prav tako pa je jasno, da je najboljši pripomoček k temu poživitev industrijske delavnosti, ureditev našega denarstva, zlasti zadružnega, da dobi naš največji siromak, to je kmet, zopet kredita za poživitev svojega gospodarstva, dvig cen poljedelskim proizvodom in pa širokopotezna javna gradbena delavnost države, predvsem kar se tiče prometnih zvez, ki so srčne žile gospodarstva. Naravnostne podpore brezposelnim in bednim, ki so v gotovem obsegu bile vedno potrebne in v gospodarsko trdnost države, predvsem kar se tiče prometnih zvez, ki so srčne žile gospodarstva. Naravnostne podpore brezposelnim in bednim, ki so v gotovem obsegu bile vedno potrebne in v gospodarsko trdnost države, predvsem kar se tiče prometnih zvez, ki so srčne žile gospodarstva. Naravnostne podpore brezposelnim in bednim, ki so v gotovem obsegu bile vedno potrebne in v gospodarsko trdnost države, predvsem kar se tiče prometnih zvez, ki so srčne žile gospodarstva.

Toda proti dejstvu ne pomagajo nobene želje, da naj bi bilo boljše. Revščina in brezposelnost je, veliko nezakrivljene, dosti pa tudi hotene, saj je na kmetih na primer poleti dela več kot dovolj, pa jedva najdemo kakšnega brezposelnega, ki bi rajši šel na delo delat, kakor pa da po mestu berači in si lepe vsote priberači, ki jih darujejo večina ljudi, ki sami komaj izhajajo, po velikem delu uradniki in nameščenci, ki bodo sedaj zopet od centrale pozvani, da naj prispevajo za brezposelne. Torej brezposelnost je, naj bo taka ali inaka, in država jo mora skušati čim bolj zmanjšati. Vprašanje pa je, ali je res nujno, da se mimo vseh drugih akcij zdaj organizira še posebna državna akcija, da se delijo podpore, in ali ne bi bilo bolje, če bi država povečala svojo delavnost na gospodarskem polju, kakor jo je srečno začela in nadaljuje, da se preskrbi ljudem zopet delo, ne pa, da se mašijo luknje socialne bede z državnimi podporami, ki imajo, kakor vemo, zelo senčne strani in mnoge socialno ter moralno škodljive učinke. To naj bi se še dobro premislilo, preden se taka uredba sklene in izda. Če pa bi se izkazalo, da je taka vsota za podporo siromaščini potrebna, bi se bilo treba še to vprašati, ali naj država zopet apelira na žepne uradnikov in nameščencev, ki so sami potrebni izboljšanja svojega položaja, ali pa naj se najdejo sredstva drugod, kjer so oziroma bi se dala dobiti, recimo med višjimi desetlisočci, ako je to res potrebno. Saj je popolnoma gotovo, da bo za državnega uradnika prispevek za zimsko pomoč dejansko obvezen in da bo pomenil zanj v resnici pravo novo dajatev, naj bo potem visoka ali nizka, občutna ali pa neznatna.

Za nas v Sloveniji pa pride v poštev še drug zelo tehten moment. Mi namreč smo edina banovina v državi, kjer je že od leta 1933 uvedena obvezna davščina za socialne namene oziroma za lajšanje gospodarske bede, to je bednostni davek, ki se steka v banovinski bednostni fond. Ta fond je čisto pravilno v prvi vrsti namenjen za produktivno podpiranje brezposelnih, predvsem s pomočjo javnih del, deloma pa se iz njega delijo tudi naravnostne podpore, toda v prvi vrsti brezposelnim intelektualcem, in sicer predvsem s tem, da se jim odkaže primerna pomožna zaposlitev na javnih področjih. Plačujejo pa v ta fond vsi državni in zasebni nameščenci, delodajalci in zaposleni delavci, in sicer delavci eno tretjino, delodajalci pa dve. Od 1. julija 1933 do 31. marca 1937 znaša po proračunih vsota, ki smo jo Slovenci plačali za omiljenje brezposelnosti in socialne bede sploh, 20.825.000 dinarjev davka, s katerim ni noben drug del naše države obremenjen. Z državnim naredbo o zimski pomoči pa bi morala Slovenija (tako namreč mi imenujemo »dravsko banovino«) prispevati k omiljenju socialne bede v državi še 8 milijonov Din, to je namreč 16% od 50 milio-

Politika ali — živež... Izbira, pred katero stoji Nemčija

München, dne 26. decembra.

Notranja in zunanja politika Nemčije se je ob božičnih praznikih zopet preselila v Berchtesgaden, na Hitlerjevo posestvo, kamor je nemški državni kancelar šel praznovati božične dneve. Za njim pridejo po praznikih poveljniki armade, zračnega brodomarja in bojne mornarice, nadalje general Göring, gospodarski diktator Nemčije, in vsi najvišji paladini narodnosocialistične stranke. Kaj se bo tukaj sklepalo. To vprašanje je brez dvoma na ustih vseh Nemcev, ki so se v zadnjih letih naučili, da je za nje najboljša, če pričakujejo vsako iniciativo le iz Hitlerjevih ust. Kaj bodo delali v Berchtesgaden? Ali bodo premišljevali o španiji in o vedno hujšem pritisku angleške in francoske vlade na Hitlerja, da ne gre predaleč v svoji španski politiki, ali pa bodo imeli bolj vsakdanje prozaične razgovore o gospodarskih skrbih, ki so voditeljem in narodu čedalje bolj vale na glavo.

Kot v oblegani trdnjavi...

Zdi se, da je mobilizacija nemškega gospodarstva, kot je bila uvedena z Göringovo štiritokotko, prišla sedaj do svoje najnevarnejše razvojne točke. Dne 2. decembra je Göring izdal zakon, s katerim se kaznujejo s smrtjo vsi, ki bi kršili devizne odredbe. To je bil za nepristranskega opazovalca prvi signal, da v nemškem gospodarstvu ne gre vse tako sijajno. S smrtnimi kaznimi se ne opleta kar tako, če niso ogroženi največji interesi države. Göring je nadalje ustanovil takimenovana »ljudska sodišča«, ki bodo kaznovala z najstrožjimi kaznimi (razlastitev, odgon v koncentracijski tabor...) vse tiste, ki bi se na škodo ljudstva igračkali z živežem, ki je potreben za prehrano ljudstva. To je bil drugi signal, kajti tako stroge odredbe se izdajajo samo v obleganih trdnjavah, ko primanjkuje živeža in je treba to, kar trdnjava ima, z železno roko pravično razdeliti med posadko. V roke mi je prišla angleška revija »Economist«, ki poudarja, kako strahotna da je gospodarska slika sodobne Nemčije, ki proizvaja ogromne množine raznega industrijskega blaga, a ga vporablja tako malo. Angleški opazovalec ima prav. Orožje, ki izhaja iz tovarov v velikanskih množinah, razna javna dela, kot gradbe cest, železnice in kanalov, ne služijo nikomur, ne morejo nikogar oblačiti, nikogar nasiliti, nikomur nuditi strehe. In ker je živeža vedno manj, je razumljivo, da se cene dvigajo in da živež takorekoč izginja iz javnih trgov. Tukaj nastopi še tretji Göringov dekret, s katerim zapoveduje pod strašnimi kaznimi, da morajo ostati cene za ves živež tiste, ki so bile v veljavi dne 18. oktobra 1935. Navršanje cen se zaustavi, toda živež izginja. Nov dekret generala Göringa: oni, ki živež prikrijevajo, so izdajalci domovine in se temu primerno kaznujejo — tudi s smrtno kaznijo.

Stradamu!

V tem strahotnem tempu smo šli naprej zadnje tedne, dokler dr. Schachtov govor v Frankfurtu in govor poslanika Ribbentropa v Londonu nista vrgla ven med veliki svet pravi glas Nemčije: stradamu! Stradamu na sirovinah, je dejal Schacht, dajte nam jih! Stradamu na živežu, je dejal Ribbentrop, dajte nam ga! Problemi se valijo drug za drugim na bodečo pot našega gospodarstva. Prihodnje leto bo treba več žita. Od kod ga bomo dobili? Kje ga bomo kupili, ko nam primanjkuje inozemskih deviz, ker skoraj nič več ne prodajamo. Pravijo, da bo Göring zaukazal industriji, naj uvaža manj železne rude, manj petroleja, manj kavičuka, manj bombaževine. Toda tudi razni »Erstatzi«, za katere se sedaj navdušujemo, tudi mnogo stanejo. Tudi zadnji poziv generala Göringa, da naj narod je ribe mesto krompirja, sladkorja, mesa in kruha in naj vporablja ribjo mast »z nemških morij«, mesto svinjske masti in sirovega masla, tudi to ne bo nikamor pripeljalo. Nemško ljudstvo komaj diha...

Za Göringovo gospodarsko sanacijo, ki je čisto vojna značaja, se ne navdušuje vse vlada. Proti je zunanje ministrstvo, proti gospodarsko in finančno ministrstvo (Schacht), proti tudi vsa industrija. V Berchtesgadenu bodo Hitlerju te težave raztolmačili ter mu brez dvoma predložili, da je

trenutno bolj važno, skriti zunanje politično udejstvovanje, zmanjšati zunanje napetosti in se posvetiti rešitvi gospodarske krize. Tisto blazno geslo: »Topove mesto sirovega masla« se bo kmalu zadušilo v nujni potrebi, da ljudstvo dobi potrebne živeže.

Ravno zato pa postajajo v Berchtesgaden vedno bolj pozorni na dobre nasvete, ki prihajajo iz meje in ki se do sedaj v bojnem tršču, ki se razlega od enega konca Nemčije do drugega, utonili. Angleži svetujejo, naj se Nemčija rajši včleni v mednarodni gospodarski obtoč in s tem tudi v mednarodni politični obtoč, mesto, da se zabari-kadira za svojimi mejami in svoj narod z dekleti sili, da kuje orožje in premišluje s praznimi želodci o raznih nevarnostih, ki jih dejansko ni. Anglija gre celo tako daleč, da ponuja kolonije, kamor bi Nemčija lahko eksplodirala. Sprčo gospodarske polomije, ki neizbežno prihaja, se bodo voditelji Nemčije, zbrani v Berchtesgaden, gotovo odločili, da je treba sprejeti ponujeno roko, se vsteti k mizi narodov in skušati živeti z njimi, ko je danes nemogoče doseči, da bi na tem ljubelem svetu živel in gospodarila samo — Nemčija. To bi bilo najlepše novoletno darilo Hitlerja svojemu narodu in svoji državi.

Dr. W.

Preokret nemške politike v Španiji

Berlin, 28. dec. AA. Havas objavlja naslednje uradno poročilo DNB urada: »Nekateri tuji listi so izkoristili božične praznike za to, da so spustili v javnost vesti, da hoče Hitler o božičnih praznikih zbrati okoli sebe nekatere merodajne osebnosti iz zunanje politike, vojske in gospodarstva in pripraviti za božične praznike neki novi udeležec za mednarodno javnost, da bi jo presenetil. Ob tej priliki ugotavljamo, da je kancelar Hitler

preživel božične praznike v najožjem krogu svojih v Berchtesgaden in v njegovi družbi so bili samo njegovi pobočniki Brücker, svetnik Berk in nekaj drugih iz njegove najbližje okolice. V Berchtesgaden te dni ni bila nobena pomembnejša osebnost.

Noto, ki sta jo včeraj vložila francoski in angleški veleposlanik, so pričakovali že dalj časa. Vendar pa se ni tukaj ne pripisuje prevelika važnost. Danes bo nota najbrž prevedena v nemščino in bo nato poslana kancelarju Hitlerju. Po nekaterih podatkih se pričakuje sprememba nemške politike v Španiji. Vkljub vsemu sovražstvu proti boljševizmu kancelar Hitler ne mara sprevesti Nemčije v novo nevarnost. To pa še ne pomeni, da bi se Nemčija odpovedala dejanski podpori generalu Francu.

Berlin, 28. dec. b. V Berchtesgaden se ni bil sprejet noben sklep. Državni kancelar Hitler je celo uradno prekinil politično premirje v božičnih praznikih ter je imel zelo važne konference z Ribbentropom, dr. Schachtom in generalom Faupeljem. Vodijo se nujna diplomatska pogajanja s Parizom in Londonom za odstranitev spora, ki je nastal zaradi zaplenjene nemške ladje »Phalox«. Pričakuje se, da bo državni kancelar Hitler imel na novega leta daljši govor, ki bo nekaka nova poslanica za mir v svetu in bo dopolnilec tistega njegovega govora, v katerem je zapadnim državam ponudil mir za dobo 25 let.

Posojilo Nemčiji, če...

Pariz, 28. dec. Tukaj se izjavlja, da ni resnično, da bi London in Pariz dala večje posojilo Nemčiji, če bi Nemčija umaknila svoje prostovoljce iz Španije. Baje bi Nemčija dobila večje posojilo šele tedaj, če bi se obvezala, da bi omejila svoje oboroževanje.

Nemško-sovjetski dvoboj - na hrbtu španskega naroda

London, 28. decembra. b. Zaradi zaplenbe nemške ladje »Phalox« se čuje, da bo nemška vlada, ki nima nobenega diplomatskega predstavnika pri legalni španski vladi, prosila Anglijo in Francijo, da zavarujeta njene interese ter izposlujeta osvoboditev zaplenjene ladje, ki je pod stražo v luki Bilbao. Drugače so v berlinskih političnih krogih zaradi tega spora zelo rezervirani ter prihajajo inozemski opazovalci celo do prepričanja, da se hoče nemška vlada na vsak način izogniti vsemu, kar bi moglo ogroziti nemški prestiž. Sicer je londonsko vladno malo, zaskrbel berlinski komunik, v katerem pravi, da bo nemška vlada storila vse potrebne ukrepe za osvoboditev zaplenjene nemške ladje. Razširila se je vest, ki pa je ni mogoče kontrolirati, da je nemška vlada že odposlala v severne španske vode dve križarki »Deutschland« in »Admiral Scheer«, majhno križarko »Köln« in dve eskadri torpednih rušilcev. Baje nameravajo te ladje odpluti pred Bilbao in prisiliti, da španske oblasti spustijo zaplenjeno ladjo »Phalox«. Če bi se nemška vlada zares odločila za ta korak, obstaja nevarnost, da bo zadeva zavzela zelo resen obseg.

Praga, 28. decembra. b. »Deutsche Volkszeitung« objavlja zelo zanimiva odkritja, ki jih je list dobil iz krogov blizu nemškega zunanjega ministrstva. List trdi, da je general Franco kupil v Nemčiji raznega vojnega materiala v znesku 280 milijonov mark. Vse ta material je general Franco kupil na kredit. Dalje je bil doslej potrpešen znesek 75 milijonov mark za vzdrževanje in prehrano nemške vojske v Španiji. V začetku meseca decembra je imela Nemčija na raznih španskih bojiščih že okrog 30.000 »prostovoljcev«. Po najnovejših podatkih, ki jih je objavil »Daily Telegraph«, je Nemčija odposlala v Španijo nadaljnjih 5000 vojakov. Posebni izdatki za vzdrževanje nemške vojske mornarice v španskih vodah znašajo doslej 30 milijonov mark. Tem izdat-

kom je treba dodati še tajne izdatke za vzdrževanje španskega generalštaba, propagando v korist španskih nacionalistov ter še razne druge tajne izdatke, o katerih se nikjer ničesar ne govori. List trdi da je Nemčija doslej žrtvovala v španske zadeve znesek okrog 400 milijonov mark.

London, 28. decembra. AA. Reuter poroča iz Belina, da je general Faupel, ki je prišel iz Burgosa, izjavil, da bi general Franco moral dobiti še 60.000 do 70.000 vojakov kot pomoč iz inozemstva. Meni se, da nemški vojaški krogi ne bodo pristali nato, da bi se poslala taka armada v Španijo. Rusija bi najbrž še bolj pogoje vmes in tudi Francija ne bi mogla ostati mirna. Iz vrst nemških vojaških krogov se izve, da je nemška vlada proti temu, da bi se še pošiljali vojaki v Španijo.

Pariz, 28. decembra. AA. Stefani poroča iz Saont Jean de Luza, da generali, ki so prišli iz Rusije, nadaljujejo z delom organizacije v rdeči armadi v Španiji. Vrhovno poveljstvo rdečih odredkov v Kataloniji je prevzel general Antonov. On poveljuje tudi šestim prostovoljskim brigadam iz inozemstva. Generalnemu štabu madridske vojske je bilo dodeljenih več sovjetskih častnikov. Letalcem poveljuje znani sovjetski pilot Cestakov. Njegova skupina šteje okoli 100 pilotov.

»Matin« poroča, da se je sovjetska vlada zaradi potopitve njene ladje »Komsomol« odločila, da pošlje v Sredozemsko morje eno križarko, dve torpedovki in devet podmornic. Ta sklep je bil storjen na zahtevo maršala Vorosilova. Temu se je odločno uprl sovjetski zunanji komisar Litvinov, ki je poudaril, da je odposlajanje sovjetskega brodomarja v Sredozemsko morje nemogoče že iz tehničnih razlogov, ker Francija ne bo dovolila, da se te ladje obskrbujejo v francoskih lukah s potrebnim pogonskim materialom in hrano. Nato je maršal Vorosilov sklenil, da odpošlje v Sredozemsko morje le pet podmornic,

nov, kar jih upa socialno ministrstvo dobiti od vsega državnega prebivalstva, zato ker Slovenija zaposluje 16% vsega delavstva v Jugoslaviji.

Zdaj pa nastane najvažnejše vprašanje: koliko bo Slovenija dobila od tega, kar bo mimo svoje lastne pomoči, ki jo svojemu brezposelstvu daje, plačevala zdaj še v centralni fond za zimsko pomoč? Naša pričakovanja v tem oziru so zelo skromna, saj imamo tozadevnih izkušenj s centralnimi fondy več kot obilo. Nikoli ne dobi slovenska banovina iz centrale toliko, kolikor bi morala v razmerju s svojimi dajatvami in potrebami — to je naša že šestnajstletna izkušnja v vseh panogah našega državnega gospodarstva. Da bo tako tudi s fondom za zimsko pomoč, o tem ne dvomimo. Mi še pomnimo vse one centralne zavode, ki naj služijo potrebam po vsej državi, kako so do polsto milijona Din porabili samo za eno svojo razkošno palačo v Beogradu, s čimer bi na primer pri nas bila lahko že davne zgrajena najmodernejša bolnišnica. Potem pa je zaupanje ljudstva v vse te fondе minimalno, saj se je treba samo spomniti režima, ki je iz fondov za omiljenje socialne bede plačeval stroške za svoje proslule volitve. To ne zaupanje je danes, ko imamo vlado, ki uvaža poštenje in vse panoge javnega življenja, objektivno neupravičeno, toda subjektivno nezaupanje obstoja dalje, dokler posledice delovanja prejšnjih režimov ne bodo popolnoma izbrisane.

Kar pa tudi danes velja, je to, da centralizem, ki temelji na veljavni obstoječi ustavi, onemogočuje vsako pravično in ljudskim potrebam odgovarjajočo gospodarsko politiko, naj si bode kjerkoli že, pa seveda tudi v tem slučaju. Fondi, ki jih upravlja centralizem po svojih načelih, ne morejo uživati zaupanja, dokler se ta centralizem ne demontira. Kdo bo razdeljeval vsote iz fonda za zimsko pomoč in kako, po kakšnih kriterijih se bodo razdeljevale? Naša banovina ima baš v gospodarskosocialnem pogledu poseben položaj, ki je zelo razlikuje od stanja drugih banovin. Pri nas imamo namreč poleg slučajne ali prehajajoče in manj občutne brezposelnosti, kakor povečini vlada po drugih deželah naše države, še tako zvano strukturno brezposelnost, to je že skoro popolnoma ustaljeno brezposelnost, ki globoko posega v gospodarsko strukturo vsega našega naroda, predvsem v lesni industriji kljub njenemu obetajočemu se, a še vedno ne dejanskemu izboljšanju, in pa v rudarstvu, ki pri nas popolnoma stagnira in sploh ne obeta več nobene požitve. Ta strukturna brezposelnost ega tako globoko, da je kljub počasi naraščajočemu številu zaposlenega delavstva v naši banovini brezposelnost še vedno neizpremenjeno visoka, kakor je bila, ko v Trbovljah, Kočevju itd. bivši delavci predstavljajo golo siromaščino brez izgleda na izboljšanje. V ostalih delih države pa je položaj znatno drugačen. Bosanski, slavonski in

drugi les je našel trg v Angliji in Nemčiji v neprijetno izdatnejši meri nego naša lesna produkcija. Rudarstvo v ostalih pokrajinah države napreduje naravnost kolosalno, kakor vemo, dočim je v Sloveniji padlo na najnižjo stopnjo. V Vojvodini je kmetijska in zaradi tega tudi industrijska in obrtniška proizvodnja radi sijajne žetve izredno narasla in isto je treba reči o vseh žitorodnih in sadnih kulturah po naši državi. Naš kmet pa je brez denarja, se ne more niti zadovoljiti, ker je kmečki kredit sploh ubit, zadruge pa skoro na tleh in velik del našega kmečkega ljudstva nima niti za sol in žveplenke pa za obleko. Sprčo tega je pač upravičena skrb, da kakšen centralni fond za socialno pomoč ne bo znal svoje naloge primerno, kakor odgovarja našim potrebam, vršiti, kakor je sploh ne more nobena naprava, ki ni neposredno v stiku z našim ljudstvom in ne pozna ne njegove strukture ne njegovih potreb.

Naša zahteva je in ostane torej, da se naša uprava po potrebi in strukturi treh jugoslovanskih narodov v naši državi in njenih raznoolikih pokrajinah avtonomizira, da naj sedanja vlada, ki uživa naše politično zaupanje, centralizem postopoma likvidira in da se naj tudi socialna pomoč organizira za enkrat po obstoječih banovinah. Centralna pomoč svojega namena ne bo dosegla, kakor bi jo dosegla akcija po ljudskih samoupravah in njenih organih. In tako je na vseh področjih naše uprave,

Bolezen sv. očeta

Vatikan, 28. dec. AA. Havas: Zdravstveno stanje sv. očeta je slej ko prej nespremenjeno. Organizem visokega bolnika funkcionira normalno. Profesor Milani, upravnik vatičanske klinike, pregleda bolnika trikrat na dan. Papež je sprejel vatičanskega državnega tajnika; to je bil edini obisk, ki so mu ga zdravniki dovolili. Bolnik prebije del dneva v spanju in branju, večji del pa v molitvi. Papež je s tekom, a le lahko hrano. Negibljivost, nastala zaradi nerednosti krvnega obtoka, za katero trpi sv. oče, ima za posledico obolevost s hudimi bolečinami, ki se od časa do časa pojavljajo. V predsohbi in v uradni sobani papeža Pija XI. defilirajo skoraj neprestano mnogostevilni obiskovalci, ki bi radi svedeli kako gre visokemu bolniku.

Predsednik vlade nazaj iz Romunije

Temešvar, 28. decembra. AA. G. dr. M. Stojadinović, predsednik vlade in zunanji minister kraljevine Jugoslavije, g. Tatarescu, predsednik vlade kraljevine Romunije, in g. Viktor Antonescu, romunski zunanji minister, so prebili dve dni v okolici Resice, danes so si pa vse dopoldne ogledovali velike tovarne železne industrije v Resici. Takoj po kosilu so se odpeljali iz Resice, Gg. Tatarescu in Antonescu sta spremila predsednika vlade dr. M. Stojadinovića do Temešvara. Danes popoldne se predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović odpelje iz Romunije v spremstvu kabinetnega šefa g. Protića. Z njim potuje tudi g. Dragomir Kasidolac, jugoslovanski poslanik v Bukarešti.

Politični lovi na Madjarskem

Budimpešta, 28. decembra. AA. (Havas) Regent admiral Horthy se je pripeljal z avtomobilom v gradivo Gödöllő ter je pripeljal s seboj tudi nemškega poslanika na Dunaju v. Papena. Mislijo, da bo g. Horthy imel na dvodnevem lovu priložnost, podrobno pogovoriti se s svojim nemškim gostom. Pripomniti je treba, da se predsednik madžarske vlade Daranyi mudi v Avstriji, madžarski zunanji minister de Kanya pa na Blatnem jezeru in da se ne bosta udeležila tega lova.

Zagonečen požar v Berlinu

Berlin, 28. dec. b. Včeraj popoldne je v hodniku podzemeljske železnice pod trgovsko Potsdam iz šele neznan vzrok izbruhnil požar, ki so ga gasilci šele obvladali proti polnoči. Požar je uničil vse železniške naprave in številne izlozbe na dolžini 50 m. Nemogoče je še presoditi škodo, ki je nastala zaradi požara. Poudariti je treba, da so bila ta dela na tem trgu končana šele pred kratkim in da so bila najbolj moderna.

Dela za odkopavanje ruševin na potsdamskem trgu se živahno nadaljujejo. Za zdaj ni moči niti približno presoditi, koliko škode je napravil včerajšnji katastrofalni požar. Zaradi varnosti, da se olajša odkopavanje in otežijo dostop zija, so okoli kraja katastrofe postavili 2 m visoko leseno ograjo. Odbor, ki ima nalogo proučiti vzroke nesreče, je prebil na kraju nesreče vso noč, vendar do davi še ni prišel do nikakega pozitivnega rezultata.

Zmede na Kitajskem Revolucija v Mandžuriji

Nanking, 28. dec. b. Včeraj so se razširili vesti, da bo namesto maršala Čankajška postal ministri predsednik sedanji finančni minister Sung, ki je igral zelo veliko posredovalno vlogo ob času, ko je bil maršal Čankajšek ujet v Sianfu. Uradno to vest demantirajo ter poudarjajo, da ni potrebno, da pride do spremembe vlade. Na drugi strani pa to vest potrjujejo in poudarjajo, da bo maršal Čankajšek za nekaj časa odpotoval z maršalom Čansuljanom v inozemstvo. Kje leži vzrok naglemu potovanju v inozemstvo, ni mogoče vedeti.

Sangaj, 28. dec. b. Vse kaže, da maršal Čankajšek še vedno ni brezopogovno izpuščen na svobodo, ker so se razširile vesti, da bo kmalu odstopil ter ga bo na njegovem položaju zamenjal njegov sorodnik, bivši finančni minister Sung.

Tokio, 28. dec. b. V severnozpadnem delu Mandžurije se je pričela naglo širiti vstaja Hunhuzov, ki so jih po nekaterih vesteh nahajstali komunisti, ki pripadajo tretji internacionali. S to

Dunajska vremenska napoved. Večinoma jasno, poneči zelo mraz, ponekod megleno. Zemunska vremenska napoved za 29. december: Prevladovalo bo jasno z nekoliko oblačnostmi tu pa tam. Jutranja megla bo ponekod v dolinah in kotlinah. Mraz bo pritisnil v vse državi.

Zagrebska vremenska napoved. Stalno in hladno.

vstajo hočejo povzročiti nereda na sovjetsko-mandžurski meji ter onemogočiti, da bi se uredile razmere v novi državi. Japonska pošilja okrepitve iz Čelkarja, ki gredo v naglem tempu proti področju Hunhuzov, da sodelujejo z mandžurskimi četami pri zadušitvi vstaje. Večje število japonskih in mandžurskih letal je že odletelo na področje Hunhuzov z nalogo, da bombardirajo vse njihove vasi, zlasti pa one kraje, kjer se Hunhuzi zbirajo za velik napad. Veliki mandžurski oddelek, ki je šel, da napravi red pri Hunhuzih, je bil od njih obkoljen ter uničen do zadnjega moža. V borbi je sodelovalo nekaj tisoč Hunhuzov, ki so brez usmiljenja poklali svoje nasprotnike. Mandžurska vlada je sedaj poslala močne okrepitve.

Sovjetski diplomati do 1. januarja obvezno brezbožniki

Rim, 28. dec. TG. «Osservatore Romano» razpravlja o najnovejši uredbi sovjetske vlade, ki zapoveduje vsemu uradništvu zunanjega ministrstva, naj služi doma v Moskvi ali v tujini, da mora biti do konca leta 1936 brezopogovno včlanjeno organizaciji brezbožnikov. Po nekaterih sovjetskih poslanstvih so službovali sovjetski diplomati, ki še niso bili člani brezbožnikov, med njimi poslaniki v Rimu, Parizu in Londonu. Sedaj so vsi sklenili, da se bodo uredili podvržili ter so že priglasiili svoj vstop v organizacijo brezbožnikov, od svojih podrejenih pa zahtevali, da to store do 31. decembra, ker bi v nasprotnem primeru morali zapustiti sovjetsko diplomatsko službo.

Zunanja ministra Švedske in Finske obiščeta Moskvo

Varšava, 28. decembra. c. Te dni obiščeta Moskvo švedski in finski zunanji ministri. Pri tem obisku bo končno urejen ves problem okoli Baltika. V Varšavi pripisujejo temu obisku zelo velik pomen.

Uredba o gostiteljskem osebju

Belgrad, 28. dec. AA. V min. za trgovino in industrijo izdelujejo uredbo o strokovni izobrazbi, plačah in kavcijah pomožnega osebja gostiteljskih obrti. V svrhu sprejetja definitivnega besedila te uredbe se je vršila v Zagrebu v trgovinsko-industrijski zbornici širša konferenca, ki sta se je razen zastopnikov delodajalcev in delavskih organizacij ter prizadetih bankih uprav in tujskoprometnih organizacij udeležili tudi zastopnika trgovinskega ministrstva Stepan Krpan, načelnik oddelka za notranjo trgovino trgovinskega ministrstva in dr. Josip Brusic, referent istega oddelka. Na konferenci so se zndinili o glavnih načelih glede strokovne izobrazbe, plač in kavcij pomožnega osebja gostiteljskih obrti. Nova uredba izide prav v kratkem.

Osebnosti

Belgrad, 28. decembra. Povišani so v 4. skupino I. stopnje Fran Stefanciosa, starešina sreskega sodišča v 4. skupini II. stopnje v Rogatcu. — Janko Miler, sodnik sreskega sodišča v 4. skupini II. stopnje v Ljubljani. — Metod Komotar, sodnik sreskega sodišča v 4. skupini II. stopnje v Murški Soboti. — V 5. skupino Angelina Braljinac, tajnica v 6. skupini v pravosodnem ministrstvu.

Belgrad, 28. dec. m. Za dnevičarja-zvaničnika na pošti Rogatec je postavljen Franc Duh iz Mariburga.

Boji pri Madridu med prazniki

Madrid, 28. dec. AA. Havas: Čete generala Franca so zjutraj hudo napadle položaje milicijskih pri Casa del Campo. Posrečilo se jim je prekorati reko Manzanares. Po prvi zmešnjavi je vladno topništvo ustavilo napad nacionalistov in začel se je silen ogenj s strojnimi in uporniki. Napad je bil ustavljen, borba pa se je nadaljevala in na obeh straneh so bile žrtve zelo številne. Kmalu na to so vladne čete izvršile protinapad. Skoraj vse dopoldne se je slišalo močno grmenje topov. Ogenj topov z obeh strani od začetka obleganja še nikdar ni bil tako hud kakor tokrat.

Včeraj so madridske čete skušale nepričakovano napasti desno krilo armade generala Varele na postojankah pred Villo Verdo, in sicer na kraju, imenovanem El Bassurero. Napad smo odbili Nacionalistična pehota ni zapustila svojih postojank. Nacionalistično letalstvo je vnovič ardit obstrlevalo postojanke madridskih čet zahodno od Madrida pri Possueli. Včerajšnji dan je minil v srditem topniškem dvoju. Nacionalistični topovi so posebno merili na cesto iz Madrida v Barcelono. Madridsko topništvo je bilo živahno na postojankah južno od Madrida.

duha ne sluha o kakšnem požaru, ki ga je lanska komisija baje ugotovila in zaradi njega tudi zahtevala zaidavo rova, in da so morali umreti šele par dni po katastrofi od gladi, teje in pomanjkanja zraka, potem, ko so zaman klicali in dajali rudarske klice na pomoč, ki so jih lani preizkušeni rudarji slišali, a jih rudarska uprava ni upoštevala.

Po tej strahotni najdbi se je polastilo vsega rudnika velikansko vznemirjenje in od vseh strani se je slišalo vprašanje, kdo je povzročil, da se je rova pri lanskim nesreči predčasno in brez prave potrebe zaidal in so žrtvovani življenja rudarjev zaradi pomanjkljivih varnostnih naprav odnosno zaradi nesposobnosti rudniškega inženirskega osebja.

Tik ob truplih šestih rudarjev so stali še 4 napolnjeni rovski voziki in močen železni drog, ki so se ga rudarji posluževali pri svojem delu. To dokazuje, da so se zaidani rudarji sami še ure in ure, morda celo dneve, mučili, da bi si skozi debelo plast premoga, ki je zasula rova, zaprla izhod iz rova, izkopali odprtino ter se tako rešili, pa so se prej izrpal. Sicer bi jim pa tudi to nič ne bilo koristilo, kajti četudi bi se bili prekopali skozi nesrečno premogovno plast, bi bili zadeli na — zaidana vrata. Če bi se bila pa reševalna ekspedicija lani, namesto da je na

Belgrad, 28. dec. m. V Bački Topoli je umrl zdravnik in bivši dolgoletni poslanec bivše radikalne stranke dr. Janko Šijačić.

Belgrad, 28. dec. m. Upokojena je Marija Gorjanc, strojejska IX. pol. skup. na ljubljanskem železniškem ravnateljstvu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 28. decembra. AA. Poljsko poslanstvo nas prosi za tole objavo: Poljski poslanik gosp. Roman Dembicki se je odpeljal v tujino in ga ne bo 14 dni. Za njegove odsotnosti bo vršil poslaniške zadeve poslaniški svetnik in odpravnik poslov P. Cervinski.

Belgrad, 28. dec. m. Kakor smo že poročali, je na zadnji seji ministrski svet v načelu sprejel uredbo o minimalnih delavskih mezdah. Na isti seji so sklenili, da mora gospodarsko-finančni odbor ministrov še proučiti to uredbo ter izdelati definitivno besedilo. Prihodnja seja bo jutri dopoldne v kabinetu finančnega ministra. Prva točka na dnevnem redu je uredba o minimalnih mezdah. Zasluga obeh slovenskih ministrov je, da se je pospešilo to vprašanje. Seji bo prisostvoval tudi minister dr. Krek.

Belgrad, 28. dec. m. V prostorih tukajšnjega Bojevnika doma je bil danes izredni občni zbor Društva rezervnih častnikov in bojevnikov. Občni zbor je vodil komisar društva Radivoj Jovanović, inspektor notranjega ministrstva. Na obnem zboru je bilo zastopanih 38 pododborov s 106 glasovi. Za volitve novega odbora sta bili postavljeni dve listi, in sicer lista dr. Slavka Šajkovića, odvetnika iz Zagreba, in lista bivšega ministra za gozdove in rudnike Ignjata Stefanovića. Prva lista je dobila 90, druga pa 16 glasov. Na prvi listi je izvoljen tudi inž. Ladislav Bevc iz Ljubljane.

Belgrad, 28. dec. A. Na osnovi čl. 7 uredbe o odkupu domačega bombaža je finančni minister sporazumno s trgovinskim in kmetijskim ministrom in po zaslišanju posvetovalnega odbora za bombaž izdal odlok, da se leta 1937 pobira na račun kontrole pristojbine na vsakih 100 kg. sušenega bombaža, bombažnega prediva in izdelkov iz št. 38.272 do 287 in 350-3 uvozne carinske tarife 12 Din v srebru. To kontrolno pristojbino bodo pobirale carinarne pri uvozu in bodo z izterjanjem denarjem ravnale po odst. 2 čl. 7 uredbe o odkupu domačega bombaža. Določena kontrolna pristojbina se bo pobirala od 1. januarja 1937 dalje.

Domači odmevi

Kaj pa bo sedaj!

Obe levičarski slovenski glasili »Delavska Politika« in »Slovenski Narod«, ki se morata dobrim zvezam, ki jih očividno imata, zahvaliti za jako intimno informacijo iz najožjega kroga Habsburgovcev, prinašata sledečo vest:

»V skupščini pripravljajo predlog glede odklovanja. Ker je mogoče, da je ta ali oni, ki ga predlagajo v odklovanje, v posesti kakšnega odklovanja bivšega avstrijskega cesarja, naj bi se zahtevalo, da poprej objavi v uradnem listu, da vrača habsburško odklovanje. To je tem bolj potrebno, ker pisarna za podeljevanje habsburških redov baje še vedno obstoja in sicer se trenutno nahaja na gradu Steenockerzeel v Belgiji, kjer prebivajo Habsburžani.«

Baje — da se poslužimo načina izražanja teh dveh listov — je zaradi te vesti v gotovih narodnih krogih, ki se na verodostojnost »Slov. Naroda« brezopogovno zanesajo, zavladala velika pobitost. Baje! Mi namreč nimamo z imenovanimi krogi nobenih stikov in moramo verodostojnost za vse, kar se tiče Habsburžanov, prepustiti omenjenima listoma.

Božična izjava

Dr. Maček je dal »Hrvatskemu dnevniku« za njegovo božično številko obširno izjavo, v kateri je povdaril svoje stališče do dogodkov in tudi do govoric, ki nimajo svojih temeljev v dogodkih.

Na vprašanje, kaj je s nekim sestankom med dr. Mačkom in predsednikom vlade dr. Stojadinovićem, je dr. Maček dejal: »Znano je, da jaz od nobenega takega razgovora ne bežim, toda o tem sestanku mi ni nič znanega.«

O razmerju do združene opozicije je dejal: »To razmerje je še dalje ostalo prijateljsko, toda že leto dni tu ni nikakega napredka.«

Glede sporazuma sploh pa je dejal: »Vem, da ljudje veliko govorijo. Kaj hočejo, meščanski svet je nervozen, in če ni nič novega, si v svoji domišljiji kaj novega izmislili. Eh, ako bi hrvatski kmet in jaz z njim imeli tako slabe živce, kakor jih imajo mestni ljudje, kam bi prišli! — Po mojem mnenju je treba delo za sporazum razdeliti na dveje. Prva stvar je sporazum sam, ki naj bi dokončno rešil hrvatsko vprašanje in vsa preča politična vprašanja. Druga stvar so pa pripravljala dela za tako dokončno rešitev. Že večkrat sem dejal, da se celotno vprašanje more rešiti samo na podlagi demokracije in da ljudstvu nišesar ni mogoče vsiliti, česar ljudstvo ne bi maralo. In to ne samo na Hrvatskem, tudi v Srbiji ne, niti v kakem drugem kraju. Po vsem tem morejo dokončen sporazum skleniti samo zastopniki ljudstva, ki morajo biti v ta namen izbrani po svobodni ljudski volji. Iz tega načela izvira tudi moja znana zahteva po ustavotvorni skupščini. Druga stvar pa je, kakor sem dejal, vse pripraviti, da se ljudstvu omogoči, da o svoji usodi sam odločuje. Glede tega pa mislim, da je treba sodelovati z vsakim, ki ima pošteno namene, ljudstvu pomagati do te možnosti. Sedaj se razgovarjam z vsakim, kdo pa bo v tem velikem delu sodeloval, bo pa pokazala bodočnost.«

Majhen obisk velike knjižnice

Zagrebsko mesto ima svojo knjižnico (»Gradska knjižnica«), ki je bila ustanovljena l. 1907. Vzdržuje jo mestna občina, ki ji iz svojega proračuna daje na leto 20.000 Din. V tej vsoti pa je obsežna tudi upraviteljeva plača 4800 Din na leto ali 400 Din na mesec, 15.200 Din pa še ostane za izpolnjevanje knjižnice. Te knjižnice se na leto poslužijo približno 200 obiskovalcev in to večinoma, ki ima 250.000 rebičalev! Ker knjižnica nima pravega inventarja, tudi ni mogoče določiti natančnega števila knjig, po približni oceni pa jih je okrog 34.000.

Obramba pred »ljudsko fronto«

Poročilo belgrajske policije o skupnem delovanju komunistov in pristašev dr. Dragoljuba Jovanovića je tudi svetloveno nazorno kaj neopredeljenemu Belgradu odprlo oči in ga opozorilo, da se bo treba proti komunizmu bolj načelno boriti kakor doslej. »Samoupravac« je o tem napisala dolg uvodnik, v katerem pravi, da se komunizem počasi in oprežno javlja v pisanju nekaterih belgrajskih listov, ki sicer niso komunistični niti po tradiciji, niti po krogu svojih naročnikov. Komunizem jim počasi leze v to ali ono rubriko, ker so se v uredništvu vtihotapili nekateri ljudje, ki potem list brezvestno izrabljajo za nazore, katerim prvotno ni bil namenjen. Prav tako se komunizem javlja na zborovanjih nekaterih strank, ki na zunaj niso komunistične, ki se jih pa nekateri govorniki poslužujejo, da v prikriti obliki širijo nazore, ki jim stranka na zunaj ni pripravljena služiti. Ob tej tihotapski taktiki komunističnih agitatorjev, pravi »Samoupravac«, bi bilo treba pregledati vse ustanove in društva, zlasti tiste, ki z neko samozaveštvjo trkajo na vrata državne blagajne in iščejo podpor, in pravočasno odstraniti vse, ki v njih nimajo drugega namena kakor pod zakonitim okriljem pripraviti teren za svojo »akcijo«. Zlasti pa bi morale pregledati svoje odbore tiste stranke, v katere so se zatekli bivši komunisti, da bi vsaj videle, zakaj so komunisti prišli prav k njim in kaj v njih danes delajo.

Mi k temu ščenju predlagamo še, da se pregleda tudi parlament in da se pogleda, kje so tisti parlamentarci, ki so nekaj kandidirali ali bili tudi izvoljeni na komunističnih listah. Treba bi bilo pogledati, kdaj so se oni odrekli komunizmu, da so mogli biti sprejeti v stranke, ki na zunaj niso komunistične, in da morejo sedeti v parlamentu, ki ima namen, državo obvarovati pred komunističnimi prevrati.

Dragoljub Jovanović pri dr. Mačku

Pred prazniki je obiskal dr. Mačka v Zagrebu voditelj levega dela bivše srbske poljedelske stranke dr. Dragoljub Jovanović. Po razgovoru, ki je trajal nad eno uro, je dr. Jovanović dejal, da je združena opozicija danes bolj složna kakor je sploh kdaj bila in da bo fronta opozicije v dneh, ki prihajajo, še bolj trdna. — Pa je vprašanje, če je med dr. Mačkom in Drag. Jovanovićem res taka sloga.

K „brezplačnim vozovnicam“

Belgrad, 28. dec. AA. Da se ne bi krivo razlagala pripomba »Velja za vse vlake« v novih letnih brezplačnih vozovnicah, opozarja generalno ravnateljstvo državnih železnic, da je pod to pripombo razumeti samo vse tiste vlake, ki prevažajo potnike, za vožnje s tovarnimi vlaki pa veljajo druge določbe.

Zivi zazidani v rovu...

Strašna usoda 6 rudarjev pri lanshi rudarski nesreči na Češkoslovaškem

Praga, 28. dec. TG. Vse praško časopisje pomenja dolga poročila strahotni najdbi v rudniku »Prokop« pri Teplicah, kjer je bila lani oktobra meseca katastrofalna nesreča, ko je izgubilo večje število rudarjev življenje zaradi eksplozije, ki je nastala v rovu. Predvsem so takrat pogrešali skupino 6 rudarjev, o katerih so dejali, da jih je uničil požar, ki je v rovu izbruhnil in da je bilo treba rova tudi zaradi tega zaidati, preden je reševalna ekspedicija dosegla ponesrečene.

Sedaj, ko je preteklo več kot eno leto, je bila uprava rudnika mnenja, da je nevarnost že minila, da se torej zaidani rova lahko odpre in ohladi, da bi se delo moglo zopet nadaljevati. — Uprava rudnika je v ta namen dal izkopati poseben 600 m dolg rov, ki ga je usmerila proti zaidanemu rovu proti tisti točki, kjer so stili, da so se morali ponesrečeni rudarji nahajati, ko jih je doletela smrt. Preteklo nedeljo so prodrli do kraja nesreče in nudila se jim je strašna slika: Vseh šestero lani pogrešanih rudarjev so našli popolnoma stečene in sklonjene nad umazano lužo, iz katere so očividno v zadnjih trenutkih življenja hoteli piti. Vseh šest se je s svojimi rokami krčevito oprijemalo kamenja. Takoj je bilo vsem jasno, da so ti ubogi nesrečni rudarji še dalje časa po nesreči živeli in da so bili zivi zazidani v dotični rovi, v katerem ni bilo ne

Jubilej ameriškega slovenskega duhovnika

Od rudarja do oltarja

Mil. g. kanonik Janex Oman, srebrnomašnik.

V ameriški Ljubljani — v Clevelandu je v nedeljo 27. dec. obhajal svoj srebrni mašniški jubilej eden najuglednejših slovenskih duhovnikov Rl. Rev. John Oman. Gospod jubilar je pristen Amerikanec in pristen Slovenec. Rojen je bil v Ameriki, in sicer v najstarejši slovenski naselbini pri Sv. Štefanu v Broackway, Minn. Njegovi starši so bili doma z Gorenjskega.

G. Oman je pristen Slovenec, pa tudi odločen Slovenec. Četudi rojen v tujini, zna popolnoma materin jezik. V domači hiši so morali vsi vedno govoriti samo slovensko. V dolgih zimskih večerih so brali Mohorjeve knjige, ki so jih dobili iz domovine. Ni čudno, da G. Oman slovensko popolnoma obvlada, tako da nihče ne verjame, da ni rojen na slovenski zemlji. Je pa Slovenec tudi v

sreč. Voditelj vsega slovenskega gibanja med našimi izseljenci je. Njegovo ime pozna vsak ameriški Slovenec. Celo naši verski nasprotniki njegovo ime s spoštovanjem izgovarjajo. Jubilar je že dvakrat videl našo lepo Slovenijo: prvič leta 1925 in drugič leta 1935, ko je v Ljubljani bil evharistični kongres. Ko je leta 1925 prvič stopil na slovensko zemljo, kjer je tekla zibelka njegovim staršem, je pokleknil ter zemljo poljubil. Tak Slovenec je g. Oman.

Novo mašo je pel v svoji rojstni fari pri Sv. Štefanu 27. dec. 1911. V mašnika ga je posvetil njegov sorodnik škof Jakob Trobec. Posvečenje se je vršilo v domači farni cerkvi. Do oltarja je imel dolgo in trnjevo pot. Novomašnik je štel že 30 let, ko je zapel ob božičnih praznikih prvo Glorijo. Več ko dvajset let je bil že star, ko je prijel za knjige in pero. Do dvajsetega leta je sukal v rokah le kramp in lopato. Bil je priprost delavec v jami. A Bog ga je čudovito vodil in pripeljal v svetlišče.

Kaplanovo je kaka štiri leta v največji slovenski fari Sv. Vida v Clevelandu. Po štirih letih je bil imenovan za župnika pri Sv. Lovrencu v Clevelandu, kjer že nad 20 let neumorno in modro deluje za zveličanje duš. Pri vsem svojem obilnem delu prime večkrat tudi za pero, ki ga spretno in duhovito suče v ameriškem slovenskem časopisu. Tudi na misijone gre večkrat, kjer uporabi kot izvrsten govornik vso svojo bogato izkušnjo.

Lansko leto je bil v domovini na evharističnem kongresu. S seboj v Ameriko je odpejal prevzisenega škofa ljubljanskega dr. Gregorija Rožmana. V Ameriki je bil našemu škofu ljubezniv in skrben spremljevalec po vseh misijonih. Na posebnem zborovanju slovenskih duhovnikov, ki se je vršilo lansko leto meseca septembra v Clevelandu, je bil g. Oman izvoljen tudi za predsednika posebnega odbora za zidanje Baragovega semenišča v Ljubljani. Za njegovo zaslugo je bil preizkušen ljubljanski škof letos spomladaj imenoval za častnega kanonika ljubljanskega kapitlja.

Za njegov srebrni jubilej ga je Bog poplačal s tem, da je bil njegov nečak Rev. Edvin Oman posvečen v mašnika, tako da imajo v isti hiši hiši novo in srebrno mašnika. Njegov nečak je imel novo sv. mašo pri Sv. Štefanu 20. dec., drugi dan pa stric srebrno mašo. V svoji fari pri Sv. Lovrencu pa je g. kanonik Oman slavil svoj srebrni jubilej 27. dec. 1936. »Slovenec« *kličie svojemu zvestemu naročniku in jubilaru: Bog živi!*

Kladivarji Jugoslavije

Naši vojni dobrovoljci imajo v tisku veličastno knjigo »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«. Knjiga bo edinstvena v slovenski vojni literaturi, kakršno smo do sedaj pogrešali in ki bo verno prikazala delež slovenskih vojni dobrovoljcev pri ustvarjanju Jugoslavije na bojnih poljanah. Izredno bogato opremljena knjiga, obsegajoča 720 strani, bo gotova koncem januarja 1937 in bo stala v platno vezana 110 Din. Direktna prednaročila za knjigo se pošiljajo na naslov: Okrajna organizacija Zveze vojni dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

Priobčujemo iz te knjige krajši rokopis, ki nam ga je dal na razpolago redakcijski odsek knjige za božično številko našega lista.

Per Franc, kapetan I. razr. v pokoju:

„Franjo, pot do Tvojega doma Ti je svobodna!“

Tako mi je sporočil koncem leta 1918 šef vojne bolnice ranjenec v Solunu, polk. dr. Stajič. Komaj sem ga videl na štiri korake pred seboj. O, kako z veseljem in smejem mi je povedal novico! Milijone bi mi lahko dal, pa ne bi bil stopil na noge, še na postelji ne bi sedel sam. Dvigniti me je moral kdo in posaditi, kakor pohabljenega otroka. Pomislil sem in zavedal sem se, kaj se je bilo zgodilo: toliko človeških žrtev je bilo, toliko krvi se je prelilo in vendar so se uresničile naše nade. Saj brez žrtev ni zmage. Takoj mi je odleglo, nisem imel več tako hudih bolečin in neka čudežno-blažila tolažba mi je legla na dušo. Saj vendar ni bilo zaman...

Nekaj mesecev je bilo treba volje in potrpljenja in hodil sem z oporami v bolnišnični parku. Povedal so mi, da so v predmestju Mikri dobrovoljci iz Italije, po večini sami Slovenci. Zanimalo me je, kateri so. Napotil sem se nekega dne tja, da jih vidim. Tak sem bil, kakor da sem od mrtvih vstal. Bili so sami znanci: dr. Brenčič, Vidmar, Aplenc itd. »Ko si, Boga ti, vojniče? Sta ti je, da si tako slab?« *so me vpraševali drug za drugim.*

»Slovenec Per iz Ljubljane sem,« *sem jim odgovoril. »Prišel sem, da vidim, kateri dobrovoljci iz Italije so tu. Domov bi šel, pa sem še preslab. Jutri, če bom imel toliko moči, pojdem na ministrstvo prometa, da zaprosim, kdaj bi jo lahko mahnil domov, kjer že nisem bil pet let in kjer ne vedo, ali še živim.«*

Na pol v grobu sem stisnil zobe in ravno pred novim letom 1919 sem si nadel culo s kruhom in perilom ter odrinil proti Dušanovemu gradu. Približno 90 nas je bilo, sami težki ranjenci, brez nog ali brez rok, s pohabljenimi obličji in postavami. Bledi so nam bili obrazi, nemo smo se spogledovali, polni zavesti, da smo storili dolžnost do svoje nad vse ljubljene domovine. Vračamo se domov pred krvavih poljan, tisočih grobov — pokazati hočemo, da še živimo, povedati, kje so ostali... Ej, Dušane, Tvoji se vračajo...

V Dušanovem gradu smo stali nekaj dni. Okrepčali smo se, preobvezali rane in otrbili nadležne živce. Obiskal nas je šef bolnišnice in nas resno opozarjal: »Ej, junaci, težko čete stiti kući: zima, nema železnica, jer je neprijateljska vojska na begu sve porušila. Na kolima sa volovima, a možda i malo sa avtom čete se voziti tamo preko čuprije.«

Sneg je bil in mraz. 15 voz z volovsko vprego je čakalo pred bolnišnico na vračajoče se borce. Zlezli smo na vozove. S solzami v očeh smo se ozirali nazaj in v smer, kjer so obležali naši dragi vojni tovariši.

Nekateri so se prekrizali, mrmraje se zavijali v odeje in zakopavali v slamo, kajti stepska burja nam je pretresala kosti. V Vranji smo imeli 6 dni odmora, da smo se okrepčali. Iz Niša proti Čupriji smo se vozili v starih, od sovraženika zaplenjenih tovornih avtomobilih. Vsakih 5 minut smo se morali ustaviti. Počasi smo se vozili dalje, kajti snega je bilo vedno več. Za šoferja je bila muka, ko kmalu ni mogel dalje. Kam sedaj z živimi mrtveci? Rekel nam je, naj zapustimo avto in naj si vsak pomaga sam, kolikor si more. — Kakor sence smo šli eden za drugim iz avtomobila. Nekateri so sedli tudi v sneg. Drugi smo šli dalje. Ko smo prehodili pol kilometra, mi je po-

šla moč. Slabo mi je jelo postajati, omotice so me objele. Sedel sem v sneg, to mi je dobro delo. Za vedno bi bil tu zaspal, da me ni izpod snega izkopal vojni tovariš, sedaj sodnik v Vel. Laščah, Ivan Črček. Zadel me je na rame in me nesel do najbližje hišice. Mnogo truda je imel z menoj, preden me je pozno v noči spravil k življenju. Hvala mu! — Saj si nisem želel drugega, kot še enkrat videti dom in svoje! Drugi dan smo se zbrali na cesti in nadaljevali pot na vozev vpreženih z volmi. Počasi, toda gotovo smo prišli do prve večje vasi, kjer smo prenočili. Tretji dan je šlo ravno tako, in prispeli smo do Niša, kjer smo ostali nekaj dni, da okrevamo. Tu smo se sestali z vojnimi tovarišim Antonom Rodetom in drugimi. Prej ko je kdo okrevale, prej je zapustil nekdanjo staro turško trdnjavo. Slabotnejši smo stokaje stopali za drugimi. Počasi smo pririnjili v Čuprijo. Odtod smo krenili dalje proti Belgradu. To je bila naša zadnja nada. Mislili smo, da bomo dobili podporo, ali pa da uredimo invalidnino. Zvečer ob 20.45 smo pristali z ladjo. Dasi je bilo javljeno, da pridemo, nismo dobili ne večerje ne prenočišča. Vsak je popil nekaj vode in pojedel malo kruha, potem pa smo drug poleg drugega polegli na kaldrmirano ulico slavne prestolnice. Nekaj časa smo se prerekali, potem pa smo drug za drugim utihnili in zaspali. — Okrog polnoči sem se zbujal in zagledal okrog nas gručo ljudi, ki so drug drugega povpraševali, kdo smo in kaj delamo tu. Povedal sem jim, da smo invalidi s Solunske fronte in nas nikjer nočejo prenočiti. Rekli so nam, da ni nikogar več v pisarni.

Drugi dan so glasno odmevale lesene noge in opore po belgrajskih ulicah. Najprej smo se odpravili na ministrstvo za socialno politiko, da nam dajo invalidnino in pomoč za pot do doma. Okoli 11 smo se zgledali v pisarni. Ali birokratske delije se niso zmenile za nas, dokler niso začele ropotati in razbijati lesene noge in opore po pisalnih mizah. Na to so nam privolili, da dobimo vsak 50 kron, a rešenje glede invalidnine pride čez nekoliko dni domov.

S prvim vlakom je vsak krenil na svojo stran. »Najboljša pomoč bo doma,« *si je mislil vsak. 11. marca 1919 sem zagledal Ljubljano. Skoraj v omotici sem stopil iz vlaka. Brez opore sem krenil s kolodvora proti mestu. Nog nisem util in debelo sem motril ljudi. Prva pot je bila k dobrim ljudem po perilo in potem v mestno kopališče. Ko sem vse to opravil, sem bil takoj vedrejši. Vsa kemur znanost sem se zdel znan, toda nihče me ni spoznal, če ga nisem sam nagovoril. Čez par dni sem se napotil domov. Sestra Pavla mi je na Viru pri Domžalah preskrbela voziček »zapravljivček«. Poled mene je sedela sedanja moja žena. Najine besede so bile redke, kajti mislila si je: »Smrt vozim, še par dni in ne bo ga več med živimi...«*

Ko sem se pripeljal proti domači kmečki hišici v vasi Krašnji pri Lukovici, je mati ravno stala pred vhomom in v naročju držala dva, s katerimi je mislila zakuriti peč in skuhati domačim kosilo.

»Mati, jaz, France, sem doma!« *sem ji z veseljem zaklical.*

»Saj nisi ti! Tako si čuden! Ali si bolan, ko si tako slab?«

»Jaz sem. Dolgo nisem smel domov in nič se nisem oglašil, ker sem vedno mislil in sanjal na drugo...«

»Mnogo smo trpeli zaradi tebe. Zandarji so vedno nekaj iskali. Posebno vestno je vršil svojo službo vodja orožniške postaje.«

Mati me je objela in stisnila k sebi.

»Moj France!« *je rekla, »nikoli nisem mislila, da se kdaj vrneš. In sedaj si tu...! Tvoje visoko letenje misli so se vendarle uresničile. Sedaj sem zopet srečna, ker imam vse štiri sinove okrog sebe. Doma se boš pozdravil, kuhala ti bom vse, kar bo v moji moči. Potem boš zopet začel nadaljevati svoje delo.«*

In ni bila srečna samo mati, bil sem srečen tudi jaz.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Ilustrirana priloga?

V božično številko našega lista smo priložili na ogled ilustrirano prilogo in poziv, naj nam naši naročniki do novega leta sporoče, ali hočejo za skromno doplačilo 2 Din mesečno to tedensko prilogo prejemati. Doslej smo prejeli že veliko odgovorov naših naročnikov, ki žele ilustracijo čim prej imeti. Večina naročnikov pa se doslej še ni oglašila. Opozorjamo ponovno, da bomo prilogo začeli izdajati le, če se bo priglasilo dovolj naročnikov. Prilogo nameravamo izdajati vsako soboto in je najnižja naročnina določena le za one, ki so naročniki vsakodnevne izdaje našega lista. Prosimo, da prav vsi, ki bi radi imeli ilustrirano prilogo, čim prej sporočite na: »Propagandni oddelek Slovensca in Slov. doma«, da jo želite za doplačilo 2 Din mesečno prejemati.

PRAV TAKO KAKOR
GASILEC POŽAR

prepreči
Bronhi bonbon kašelj

PROIZVOD: UNION, ZAGREB

Ob 15 letnici društva bančnih zavodov v Ljubljani

Delovanje slovenskih bank

Ob prevratu leta 1918 je bilo v Ljubljani in sploh na slovenskem ozemlju le malo bank. V Ljubljani smo imeli Ljubljansko kreditno banko, Ilirsko banko in Kranjsko deželno banko poleg več podružnic drugih bank, med katerimi je bila najmočnejša podružnica Jadranske banke iz Trsta, ki je faktično skoro vodila vse posle te banke. Hitro menjajoče se razmere po vojni, inflacija, skozi katero je moralo iti naše gospodarstvo, posledice svetovne vojne in pa delo Slovencev na vseh poljih za osamosvojitve je prineslo po vojni živahno ustanovitveno gibanje, predvsem leta 1920, ko je številno bank v Sloveniji znatno naraslo. Tako smo imeli na koncu leta 1926 v Sloveniji 15 denarnih zavodov v obliki delniških družb z glavnico 112.579.000 din. Seveda so bili tu tudi prav mali zavodi, katere smo nasledili v Prekmurju, katerih skoro ne bi mogli imenovati banke, ker so bile bolj podobne tipu hranilnic, toda imele so obliko delniških družb.

Prva povojna leta so prinesla izreden razmah bančnemu poslovanju med Slovenci in banke so s svojim vplivom posegale na vsa področja našega gospodarskega življenja. V tej dobi je tudi ena največjih slovenskih bank Jadranska banka v Trstu prenesla svoj sedež iz Trsta v Belgrad in je od nekdanje njene podružnice v Ljubljani, ki je

bila svojčas vodilna v bančnih poslih, postalo vedno manj poslov, dokler ni bila podružnica v kasnejših letih opuščena.

Deflacijska kriza, ki je postala posebno občutna leta 1924 in 1925, je v prvi vrsti zadela banke kot najboljčutljivejši faktor našega gospodarskega življenja. Vendar je slovensko bančništvo, čeprav mlado, to krizo prebolelo. Izginila pa je s povrsja vojna, oz. povojna tvorba Slovenske banke z občutno škodo za slovensko gospodarstvo.

Po zlomu Slovenske banke so se razmere v naših bankah polagoma popravljale in naše banke so stalno napredovale do leta 1930, ko so prebolele vse izgube in so stopile v leto krize razmeroma dobro pripravljene. Škabele so dovolj za likvidnost, kar se je izkazalo dobro v letu krize 1931 in naslednjih letih.

Leto 1931 je stavilo na banke velike zahteve, ki tudi niso ponehale leta 1932 ter se deloma nadaljevale tudi v kasnejših letih. V teh letih so banke med vsemi denarnimi zavodi izplačale največje vsote svojim vlagateljem. To se vidi dobro iz naslednje tabele, ki kaže gibanje bilančne vsote bank v Sloveniji od leta 1930 dalje (v milij. din):

1930	1.836,2	1933	1.232,7
1931	1.520,9	1934	1.121,1
1932	1.317,6	1935	1.141,4

Banke so torej od konca leta 1931 do konca leta 1934 zmanjšale bilančno vsoto radi odtoka tujih sredstev za nad 700 milijonov dinarjev.

Hranilne vloge na knjižice so znašale pri naših bankah leta 1930 433,7 milij., leta 1935 pa 254,9 milij. tekoči računi in upniki pa so se zmanjšali od 1.215,9 na 587,6 milij. skupno so tuja sredstva zaupana bankam (razen reeskonta) padla od 1930 na 1935 1.648,6 milij. leta 1930 na 842,5 milij. din leta 1935. To pomeni, da so banke svojim upnikom izplačale v letih krize doslej (brez obresti!) nad 800 milij. din ali polovico njihovih terjatev. To je vsekakor uspeh, da so mogle banke v tako kratki dobi izplačati svojim vlagateljem tako znatne vsote brez znatne podpore od drugod. Od leta 1935 dalje se polagoma opaža že dotok novih sredstev v banke.

Ob praznovanju 15 letnice Društva bančnih zavodov, — ustanovni občni zbor Društva je bil 28. decembra 1931 v Ljubljani — moramo z ozirom na povezanost denarnih zavodov z vsem našim gospodarstvom želeli, da se čimprej obnovi ves naš kreditni sistem, kar bo najboljša opora pri politiki, ki stremi za povečanjem narodnega blagostanja. Brez naših dobro poslujočih denarnih zavodov ni gospodarskega napredka za Slovence.

Hranilnica Dravske Banovine CELJE — LJUBLJANA — MARIBOR

OBRETNOST MERA ZA VLOGE ZNAŠA

DO 5%

ZA VLOGE IN OBRETI JAMCI
DRAVSKE BANOVINE Z VSEM
SVOJIM PREMOŽENJEM IN
VSO SVOJO DAVČNO MOČJO.

Župan dr. Adlešič v Zagrebu

Ljubljana, 28. decembra.

Ljubljanski mestni župan dr. Adlešič je v spremstvu tajnika g. Grassellija odpotoval v Zagreb, kjer je danes in jutri seja odbora Zveze jugoslovanskih mest. Na tej seji bodo županji večjih mest države obravnavali razne komunalne zadeve, zlasti pa vprašanje sanacije samoupravnih dohodkov. Belgrajsko mestno občino zastopa na seji belgrajski župan g. Ilić z ravnateljem splošnega oddelka g. Pavlovičem, zagrebško mestno občino zastopajo podpredsednik g. Kaufmann, ravnatelj dr. Bogdanovič in tajnik dr. Majer.

Javna delavska kuhinja

Enako važno, kakor vprašanje Delavskega azila, je vprašanje javne delavske kuhinje. Nešteto je delavcev in nameščencev, ki nimajo prilike in možnosti, da bi si osnovali svoje gospodinjstvo, temveč so navezani na razne javne kuhinje, po gostilnah in podobnih lokalih. Toda prehrana je tam razmeroma draga in skoraj ni mogoče, da bi se mogel delavec in nameščenec tam redno zadostno hraniti. Nujno je torej potrebna kuhinja, ki more za majhno ceno nuditi izdatno in zdravo hrano.

Tak namen ima javna delavska kuhinja v Delavskem domu. Cene hrani so tu prav nizke. Zajtrk s kruhom (bela kava) stane le 2 Din, kosila so pa po 2 Din, 3 in 4 Din, enako tudi večerje. Hrana je vedno sveža in je možna vsak dan izbrati jedi po jedilniku. Kuhajo v 4 kotlih, ki jih segrevajo s paro, pa tudi na plin, tako da je mogoče ustreči tudi bolj izbirljivim gostom in bolehnim.

Poleg kuhinje je prostorna jedilnica. Gostom strežejo lično oblečene strežnice. Na snaznost se polaga velika skrb. Dnevno kuhajo za 500 gostov. Mnogo gostov je stalnih, celo iz uradniških vrst. Obisk je od dne do dne večji. V letu 1935-36 je obiskalo kuhinjo nad 175.000 gostov.

S povečanjem Delavskega azila se bo povečala tudi kuhinja in jedilnica, in s tem bo v zvezi tudi pocenitev hrane, ne da bi trpela nje kakovost. Na ta način bo dano tudi socialno najbolj šibkim možnost za zdravo in zadostno prehrano.

Povečanje kuhinje se bo izvedlo istočasno s povečanjem Delavskega azila. Temelji za nov prizidek stavbe so že dograjeni. Nadaljnjo gradnjo je ustavil mraz, začeli pa bodo graditi dalje, ko bo nastopilo toplejše pomladansko vreme, tako da bo s pričetkom prihodnje zime stavba izročena svojemu namenu.

Poizvedovanje

Našel je nekdo povratnik v Radohovi vasi. Naslov v upravi »Slovenca«.

Damsko zapusteno poslačeno uro je izgubila brezposelna udit. abt. 24. decembra na pokopališču pri Sv. Križu mimo Kolinske tovarne in Orovnjske šole do Linhartove ceste. Poštem najditelj se prosil, da jo izroči proti nagradi na polietli.

Šine usnate rokavice sem poslal na klopi ob Rimskem zidu. Poštenega najditelja naprošam, da jih odda proti odškodnini v uredništvu »Slovenca«.

Božični brzoturnir za prvenstvo Ljubljane

Pod okriljem Slovenske šahovske zveze bo Medklubski šahovski odbor priredil v sredo, dne 30. decembra ob 19.30 v lovski dvorani hotela Metropol velik brzoturnir za prvenstvo Ljubljane. Turnir bo eden najmočnejše zasedenih, kar se jih je letos vršilo, kajti udeležili se ga bodo poleg prvorazrednih igralcev LSK in »Triglava« *še vsi prvaki ostalih ljubljanskih šahovskih klubov. Jakost turnirja bodo to pot povečali še znani ljubljanski igralci, ki jih sicer ni v Ljubljani in ki so prišli za božič domov na počitnice, med njimi zlasti Furlani, Gabrovšek L., Šorli in Milan Vidmar. Zelo verjetno je, da se bo turnirja kot gost udeležil tudi velemojster Vasja Pirc, ki se te dni mudi v Ljubljani. Kot kaže, bo turnir ena najzanimivejših prireditev letošnjega leta. Prvih šest mest bo nagradjenih s knjigami, ki sta jih za ta namen poklonila knjigarna Kleinmayer in Bamberg ter g. Ciril Vidmar. Turnir se začne točno ob 19.30. — Medklubski šahovski odbor.*

Nekaj vremenskih števil

Ljubljana, 28. dec.

Vremenska kronika že kmalu ne zaznamuje tako lepih zadnjedecembrskih, osobito božičnih dni ko letos. Druga leta je te dni običajno vladal mraz, dostikrat nevarna paledica, tudi plan in ravan sta bila odeta v debelo snežno odejo. Letos je bilo vse spremenjeno. Po gosti megli je zasijalo prijetno sonce. Na planinah pa je bilo toplo, da so se turisti in smučarji gredli kot martinčki spomladi. V vremenskem pogledu je leto 1936 nekaj posebnega. Bilanca nam kaže, da to leto nam ni prinašalo hujših vremenskih katastrof. Nikjer v Sloveniji nismo letos imeli večjih, katastrofalnih povodnj, ki so druga leta povzročila do 150 milijonsko škodo. Tudi druge ujme so izostale v večjem obsegu. Druga leta, kakor l. 1933. in 1926. so bile silne povodnji spomladi in jeseni po mnogih krajih Slovenije, tako tudi na Barju, ki je bilo jeseni odnočno novembra 1933. popolnoma poplavljen in je v voda stala po več m visoko. Pod vodo so bila naselja, kakor Galjevica in Illova. Na Ižanski cesti je stala voda do 1 m visoko. Letos na Barju ni bilo hujših povodnj. Prav redko je Ljubljanska poplavlila le nekaj travnikov in njiv ob bregovih. Tudi drugače od povodnj vedno tepene Lipe in Crna vas sta bili letos obvarovani pred elementarno nezgodo.

Prav zanimiv je mesečni pregled padavin, kakor ga je zaznavoval meteorološki zavod na univerzi. Do danes — lahko računamo, da do novega leta bo ostalo vreme v bistvu neizpremenjeno — je bilo letos v 183 deževnih dneh 1568,4 mm padavin. Mesečni pregled pa je še drugače poučen, kajti zeto mokri so bili letošnji meseci, ki so običajno druga leta bolj suhi in ubožnejši na padavinah. Pregled kaže naslednjo sliko: januarja 226,8, februarja 172, marec 54,9, april 142,7, maj 147,6, junij 168,7, julij 83,4, avgust 113,6, september 111,6, oktober 197,5, novembra 53,3 in december 56,3 mm padavin. Splošno je torej vremenska bilanca za l. 1936. povojna.

Drobne novice

Koledar

Torek, 29. decembra: Tomaž, škof, mučenec; David, kralj.

Novi grobovi

† kaplan Jožef Kuk

V Križniški Komendi je na Stefanovo popoldne v Gospodu zaspal kaplan Jožef Kuk. Rojen je bil 13. julija 1890 v Konjicah. Gimnazijo in bogoslovne študije je dovršil v Mariboru. Mašniško posvetitev je prejel 26. julija 1914 in še istega leta prišel za kaplana v Galicijo pri Celju. Kaplanov je še pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Med svetovno vojno je bil vojni kurat na Dunaju. Nato je pastirsko v srcu Priekije, pri Mali Nedelji, dalje na Hajdini pri Ptuj in v Sevnici ob Savi. V jeseni leta 1930 je bil poslan k Sv. Marjeti niže Ptuja. Vsem župljanom je dajal iz svojih moči, ki jih je črpal iz Gospodu. Bil je duhovnik, ki ga je spoštovali in ljubili vse verno ljudstvo. Sobotom je bil tovariš in prijatelj. Prezgodaj je odšel — v tleh letih bi obhajal srebrno sveto mašo, a zdaj jo že praznuje v zmagi, ki je dokončala zemski boj in dopolnila zemski tek. Gospod mu daj večni pokoj!

V torek 29. decembra 1936 ga prepeljejo skozi Sv. Marjeto v rojstno laro k svojem v Konjice. Zalne jutranjice, pridiga in ponižalni rekviem bodo v sredo 30. decembra 1936 ob 10. v nadžupni cerkvi v Slovenskih Konjicah. V domačo zemljo ga polože na domačem pokopališču pri Sv. Ani. Počiva v miru!

† Gosp. Josip Pahinger. Ravno na sveti večer je umrl g. Josip Pahinger, višji uradnik Hranilnice dravske banovine v p. Blagi pokojnik je bil dolgoletni naročnik »Slovenec«. Naj počiva v miru!

† V Novem mestu je 27. t. m. umrl g. Viktor Košak, star šele 33 let. Pokopali ga bodo danes ob pol štirih popoldne. Naj počiva v miru! Zaljubljen naš sožalec!

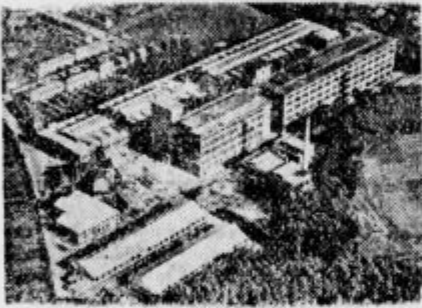
† Izidor Burgar, tapetniški mojster v Ljubljani, je izdihnil svojo dušo na sveti večer. Med božičnimi prazniki so ga pokopali na dravelskem pokopališču. Naj mu sveti večna luč!

† V Ptuj je v sredo, 23. t. m. zatisnila svoje oči gostilničarka in posestnica Elizabeta Reich. Pokopali so jo na sveti dan. Blag ji spomin! Zaljubljen naš sožalec!

† Gospa Franja Zgone, rojena Tomšič, je ugasnila v Ljubljani na sveti večer. Njeno truplo so izročili materi zemlji na dan sv. Stefana. Naj počiva v Gospodu! Prizadetim hčerkam in sinovom iskreno sožalec!

† Valentin Škander, trgovec in posestnik v Spodnji Šiški, je zapustil kraj trpljenja v nedeljo zjutraj. Pogreb bo danes ob treh popoldne iz hiše žalosti. Celovška cesta 97 na dravelsko pokopališče. Naj mu sveti večna luč! Svojem naš sožalec!

† Gospa Marija Govekarjeva rojena Minatty, mati pisateljice g. Franca Govekarja, je izdihnila svojo blago dušo na svojem stanovanju v Trdinovi ulici 2, odkoder jo bodo v sredo ob pol štirih popoldne odnesli k večnemu počitku k Sv. Križu. Naj počiva v miru! Zaljubljen naš sožalec!

Razširjenje Philipsove tovarne na Angleškem.

Kot nam je znano bodo Philipsove radio tovarne v Mitchamu pri Londonu znatno razširjene. Predgradnje za nove stavbe so že začete.

Ta tovarna, ki spada med največje angleške radio tovarne, zaposluje sedaj preko 3500 delavcev. Po razširitvi bodo angleške Philips tovarne zaposlile preko 4500 delavcev.

Osebnosti

— Diplomski izpit iz juridične stroke je napravil pred prazniki g. Bojko Jarc iz Ljubljane.
— Poroka. V cerkvi sv. Družine v Mostah sta bila v nedeljo popoldne poročena mošćanska domačinka gđ. Lucija Grumova iz ugledne mošćanske rodovine ter g. Ivan Orešnik, progovni nadzornik drž. železnice. Za priči sta bila nevestin stric g. Jože Karpe ter g. Maks Avšič, nadzornik proge drž. železnice. Poročil je mošćanski dušni pastir g. Miha Jenko. Nevesta kakor tudi njen stric in priča g. Jože Karpe so veliki dobrotniki mošćanske cerkve sv. Družine. Novoporočencema želimo veliko božje blagoslove!

— Novoporočena. V Splitu sta stopila dne 26. t. m. pred oltar naš dobri znanec in zvesti somišljenik dr. Andrej Kopač, tajnik Banovinske hranilnice, in gđ. Marica Poberaj, prof. na Hvaru. Zenin je odličen delavec na kulturno-prosvetnem kakor tudi organizatoričnem torišču. — Naše prisrčne čestitke!

— Poroka. Na Stefanovo sta se poročila v mariborski stolnici elektro-inženjer Jože Voršič in gđ. Anica Leskovarjeva, hčerka mariborskega odvetnika dr. Leskovarja. Priči sta bili inž. Ivan Lah in inž. Danilo Fürst. Poročil pa je mladi par g. Marko Kranjc. Naše najiskrenejše čestitke!

Javna zahvala.

»CROATIA«, zavarovalna zadruga v Zagrebu, podružnica Ljubljana, izplačala nam je vso nastalo škodo v sled vloga v blagajno prom. in v celem znesku, za kar se tem potom javno zahvalujemo imenovanemu našemu najtorejšemu domačemu zavarovalnemu zavodu katerega vsakomur v sled kuantnega postopanja najtopleje priporočamo

Ljubljana, 28. decembra 1936

Menja'nica Reicher & Turk
Ljubljana, Prešernova ulica

Prekmurska gimnazija popolna

Kraljevi namestniki so v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. dne 3. t. m. podpisali ukaz S. M. br. 49.048, s katerim je odrejeno, da se dosedanja nepopolna realna gimnazija v Murski Soboti postopno spremeni v popolno realno gimnazijo, in sicer s pričetkom šolskega leta 1937/38.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Službo agrarnih dnevičarjev dobi 7 dovršenih geodetov, ki bodo delovali kot pomočniki geometrov pri njihovem delu, na terenu in v pisarnah posameznih sodišč na ozemlju apelacijskega sodišča v Splitu. Kdor reflektira na službo, naj naloži svojo prošnjo na predsedstvo apelacijskega sodišča v Splitu, kjer dobe reflektanti tudi vsa pojasnila v sili št. 87.

— Rudnik v Srbiji sprejme rudarskega nadzornika z dovršeno rudarsko šolo. Prednost imajo tisti, ki so že bili zaposleni v metalnih rudnikih. Ponudbe z naznačbo plače nasloviti na: MAGNETIT, Šumadija, Čačak.

— Pregled voj. obveznikov, ki so odslužili svoj rok, pa se ne želijo več sposobne za vojaško službo, bo ob priliki spomladanskega nabora. Vsi prizadeti naj se v ta namen zglase v mesecu januarju pri svojih evidenčnih občinah.

— Zglasitev 18-letnih. Mladenci, ki so rojeni v letu 1919, se morajo zaradi vpisa v vojaški seznam zglasiti meseca januarja pri svojih županih. Ljubljanci naj se zglase v mest. voj. uradu na Ambrozevem trgu 7.

— Kofec so bile o božičnih praznikih zelo obiskane in planinski dom poln. Smučarji in turisti so se pohvalno udeleževali božje službe, pa tudi s smuke izpod Kladva so se zadovoljno vračali, čeprav je bil sneg trd, ker se pod množico smučarjev le malo prerahljalo. Sonce ali pričakovani sneg, oboje napoveduje mnogo obiskovalcev tudi za drugi del praznikov.

— Kazenska poština in pismene čestitke. O praznikih in še posebno k novemu letu ima pošta zelo veliko posla, zlasti s tiskanimi kartami in čestitkami v kuvertah, ki niso zadostno frankirane. Kazensko poštino mora plačati prejemnik čestitke, ki se je pa ne razveseli tako iskreno, kakor je bila morda mišljena, (kolikor namreč ni zgolj konvencionalnost — običajnost). Prejel sem karto s pisanimi voščili, a bila je frankirana kot tiskovina z znakom za 25 par. Kazen — 1 dinar. Druga karta je bila poslana sicer v odprti kuverti, a pisane so bile na njej tri vrste. Torej ne gre kot tiskovina, a plačati sem moral za to kazen 1.50 Din. Čestitke niti prečitati nisem. Seveda nisem bil sam, ki sem moral plačati; nešteto jih je bilo. Tako je zatrdil pismonoša, ki je samo zato zamudil cele ure, ko je moral pobirati kazensko poštino. Tole pišem zavoljo tega, da prosim vse, ki pošiljajo svoje prazniške in noveletne želje po pošti, naj jih tudi zadostno frankirajo. — Fr. K-n.

— Režiserski in maskerski tečaj se bo začel v ponedeljek, dne 4. januarja 1937. ob 10 dopoldan v Vajenskem domu, Kersnikova ulica 9 (zraven Slamiča). Program je sledeč: ob 10 dopoldan g. prof. Jakob Solar: Slovenski jezik z ozirom na odsko izgovorjavo; popoldan prof. Niko Kuret: Praktično in teoretično o režiji g. Podkrajske: Praktično o šminkanju. V torek dopoldan: Davorin Petančič: Igra o izgnanem sinu (režija); popoldan g. Anton Bördor: Zborna deklamacija; (praktične vaje) zvečer g. Podkrajske: Šminkanje. V sredo dopoldan g. Janko Moder: Pinčgar: Nova zapoved (režija). Vse udeležence tečaja prosimo, da prinese s seboj naslednje knjige: Igra o izgnanem sinu, Nova zapoved in zadnja (tretja) številka Ljudske odr. Poleg tega tudi kompletno garnituro šmink, Lit. K. vazelin, krep, mastika. Obenem opozarjamo vse udeležence, naj se čimprej prijavijo Prosvetni zvezi, ker nam v nasprotnem slučaju ne bo mogoče oskrbeti prenočišč. Rok za prijave je do 1. januarja 1937.

— Okrajni odbor društva Rdečega križa v Litiji je razdelil med občinske reveže občine Litije za 200 din raznih živil, mesto venca za umrlo zaslužno odborico g. Svetec Terezijo.

— Božičnica na obmejni šoli. Dne 24. dec. je bilo obdarovanih na šoli Kramarovi v Prekmurju nad 100 učencev s čevlji, suknom, perilom in šolskimi potrebščinami. Mariborska tekstilna tovarna, g. Benko Josip, narodni poslanec Murska Soba, Bata Borovo, Družba Sv. Cirila in Metoda Ljubljana, Franc Levkovešek Celje. Nabralo se je blaga za okrog din 2000. — Šolsko upraviteljstvo se tem potem najiskreneje zahvaljuje vsem darovalcem, ki so omogočili revni obmejni šolski mladini malo božično veselje.

— Trobentice v sili. Iz Gorenje vasi pri Ribnici nam piše Ivanka Maležič, učenka II. razr. mešćanske šole: Ker so moj oče naročnik »Slovenec«, katerega tudi jaz zelo rada čitam, vam pošljem gromolček trobentice, ker sem prebrčana, da ste ljubitelj evellije. To cvetko sem utrgala na solnčni resi pod Novo Stifto na božični dan.

— Koledarje, stenske, beležne, blok, žepne, za pisarne, urade in dom priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeče: Stenski koledar (celo leto na eni strani) 6 din; Beležni tedenski koledar 10 din; Serafinski beležni tedenski koledar 10 din; Blok koledar (same številke), večji, 6 dinarjev, manjši 2 din; Pravniški godišnjak (veliko prostora za dnevne zapiske) 50 din; Gospodinski koledar 20 din; dalje razne žepne: Koledar slovenskega gospodarja (Kmetске zvezе) 10 din; Smučarski koledarček 12 din; Društveni koledarček 7 din; Koledarček Jadranske straže 8 dinarjev; Zepni koledarček (navadno vezan) 8 dinarjev, z zlato obrezo 10 din, vezan v usnje 15 din; Družinska pratika 5 din.

— Vremenska napoved: Evropa: Mraz v zahodni Evropi. Nad severno Rusijo je ciklon, ki ima za posledico hladno vreme in sneg v srednji in južni Rusiji. Jugoslavija: V vseh kraljevini vedro. Temperatura se je znižala. Najnižja je zabeležena v Plevljah —18, najvišja Erecg Novi +10. Napoved za danes: Vedro v vsej državi. Jutranje megle v dolinah rek in v kotlinah. Temperatura se bo znižala.

— Poskusen dvojni samomor. V nedeljo zjutraj so iz Kranja prepeljali v ljubljansko bolnišnico 20-letnega brivskega pomočnika Mirka Gašperlina, doma iz Kranja in zaposlenega v Tržiču, ter 18-letno šiviljo Cito Paznikovo iz Tržiča. V jutranjih urah je Gašperlin preprezel z britvijo žilo

Dobra prebava je pol zdravja!

Lahko normalno izpraznjenje pri zapeki, lenivosti črevesja vam omogočajo

ARTIN-DRAŽEJE

dr. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah v skatljicah po 12 dražej Din 8'— in v vrečicah po 2 dražej Din 1'50.

Ogl. reg. pod S. br. 12258/32

najprej sebi, nato pa še Paznikovi. Dr. Globočnik je odredil takojšen prevoz obeh mladih ljudi v ljubljansko bolnišnico. Oba sta izgubila sicer mnogo krvi, toda upati je, da bosta okrevala.

— Nesreča v Kranju. V Kranju je predvčerajšnjim neznan močolokist podrl 52-letnega posestnika Jožeta Pravsta iz Prebabečeva pri Šenčurju. Pravst je dobil hude poškodbe na glavi. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico.

— Izšli so glasovi k Fr. Premlovi »Slovenski maščic«. In sicer sopran in alt skupno, in tenor in bas skupno, po 4 Din. Dobijo se pri skladatelju v Šmartnem p. Sv. gor., kakor tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— PRI RAZPOKANI KOZI, ozeblinah, lišajih in izpuščajih žuđovito deluje »OBLAKOVO KAMILIČNO MAZILCO«.

Ljubljana

1 Lep božični dar. Tovarna »Saturnus« je darovala za božičnico mestnih revežev 1000 Din. Za velikodušen dar iskrena hvala!

1 Leta 1917 rojeni mladeniči pridejo spomlad k naboru ter se morajo zato vpisati v naborni imenik in zglasiti tekom meseca januarja pri svojih županih. V Ljubljani bivajoči naj se zglase v mestnem vojaškem uradu na Ambrozevem trgu 7. Odsotne morajo zglasiti sorodniki ali stanodajalci. Kdor se ne bo pravočasno zglasil, bo strogo kaznovan.

1 Začasno nesposobni voj. obvezniki, rojeni letnikov: 1906, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915 in 1916 bodo spomlad ponovno pregledani, zato morajo najkasneje tekom meseca januarja sporočiti svojim evidenčnim občinam svoje točne naslove. V Ljubljani zglasuje voj. obveznike mestni vojaški urad na Ambrozevem trgu 7-I.

1 Nesreča na poledici. Hud mraz, ki vlada zadnje dni nad ljubljansko kotlino, je v Ljubljani povzročil to nevarnost, da so tla močno zamrznjena, zlasti pa hodniki. Mrazu pa se je pridružil še gosta megla, ki onemogočuje orientacijo. K temu pa je prišla še razposajenost mladine, ki se drsa po hodnikih ter gladi ledena tla. Pa tudi maršalkateri hišni posestnik je mnenja, da mu še ni treba posipati hodnikov z žaganjem ali s pepelom. Zato se dogajajo številne nesreče. Množe se izpahnenja rok, zlomi in podobne poškodbe. Včeraj dopoldne je šla 22-letna Vera Novakova, hčerka učitelja z Dolenjske ceste 23, po cesti ter je na poledici padla in si izvinila nogo. Moral je priti reševalni avto, ki jo je pripeljal v bolnišnico.

1 Nesreča dr. Lapajnet. Med božičnimi prazniki se je v Planici ponesrečil na zaledenem snegu ljubljanski odvetnik dr. Lapajne. Pri smučanju je namreč padel ter si zlomil nogo. Prepeljan je bil v ljubljansko Leonišče, kjer se zdravi. — Smučarji se sploh pritožujejo, da je bil celo na planinah sneg tako trd in bolj podoben ledeni sodri, da je bilo sploh vsako smučanje nevarno.

1 Ni bilo vlovov. Kriminalna bilanca božičnih praznikov je v Ljubljani zelo ugodna. Kljub temu, da so bili trije, oziroma štirje praznični dnevi, vendar včeraj ni bila ljubljanski policiji naznana nobena večja tatvina, niti vlom. Stara izkušnja sicer uči, da ob takih prilikah vlomilci radi vlamljajo v kakšne železne balagane, ali pa izropajo kakšno stanovanje, katerega stanovalci so odšli na počitnice. Tega med letošnjimi božičnimi prazniki nikjer ni bilo. To je posledica velikih in uspešnih racij, katere je policija napravila pred božičnimi prazniki, ko je polovila vse sumljive potepuhe in delomirneže. Pač pa je policija nadaljevala med prazniki s preiskavo proti znanemu vlomilcu Tomincu, ki je osumljen, da je vlomil v Turkovo menjalno ter je v zvezi s tem aretirala tudi njegova tovariša. Vsi trije odločno taje krivdo ter trdijo, da so bili v času vzloma na Primorskem. Naše oblasti so naprosile tržaško policijo, ali ji je o tem kaj znane. Policiji se je tudi deloma posrečilo pojasniti večji vlom, ki je bil pred prazniki v neko zasebno stanovanje v Šiški, odkoder so vlomilci odnesli okoli 14.000 Din gotovine in več blaga. Vse kaže, da sta ta vlom napravila dva mlajša Ljubljančana, ki sta bila pred kratkim obsojena zaradi tatvin, pa sta kmalu po obsodbi kazni odsedela. Všet jima je bil namreč preiskovalni zaprt. Oba osumljenca pa sta takoj po vlovu izginila iz Ljubljane ter sedaj ukradeni denar najbrže zapravljata kje na jugu države.

1 Kratak, dobro ohranjen suknjič je bil včeraj zjutraj ukraden v Ljubljani na Mestnem trgu št. 8. Suknjič je črne barve. Na črni podlagi na desni strani je številka 1930 v beli in rdeči barvi. V žepu suknjiča je bilo nekaj čez 110 dinarjev. — Pod vlogo pazduho je suknjič nekoliko zašit. — Pozor, policija, trgovci in prekupevalci s starimi oblekami!

1 Uprava združenja pekov opozarja p. n. občinstvo, da bo na novega leta dan delo po pekar-nam počivalo. Zato naj se izvoli prekrbeti s svežim pecivom na Silvestrov dan.

1 Kavarina »Evropac« priredi Silvestrov večer koncert. Pričetek ob 9 svečer.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.
Torek, 29. decembra: »Na ledeni plošči«. Red. B.
Torek, 29. decembra: »Na ledeni plošči«. Red. B.
Četrtek, 31. decembra ob 21. uri: »Korajša valjati«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20.
Torek, 29. decembra: Zaprt.
Sreda, 30. decembra: »Pri treh mladenkah«. Izven.
Četrtek, 31. decembra ob 21. uri: »Pod to goro zele- no...«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakaška trg 9; mr. Remor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Garbus, Moste.

1 Rokodelski oder bo vprisporil na novega leta dan, 1. januarja 1937 ob pol 8. svečer Vojnogorjevo igro »Vrtnice«. Za prireditev je že sedaj veliko zanimanja, ker bo igra predvrt v Ljubljani javno prisporjena in si je vsakdo želi videti. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike in naj pride na novega leta dan v Rokodelski oder.

1 Kino Kodeljevo igra danes in jutri barvan film »Muzoj ročentih klopov«. Cene znižane.
Zenski odsek Solzljivega prosvete na Kodeljevem ima drevo ob 8. ljudsko petje.

1 Zadruga »Dom učitelje« vabi vse tovarišice na sestanek, ki bo v torek, 29. decembra t. l. ob pol 10. na Stenjskiški šoli v Ljubljani.

1 Krat prosvetno društvo za franc. čepnijsko roč. drevo ob 8. uri silvestrov večer. Ker je na sprednjo mnogo zanimivih in zabavnih točk, vabimo vse žlane in prijatelje društva, da se prireditev udeležijo s čim večjim številom.

1 Emil Adamič, blagorodnik slovenski skladatelj, je zavrnil Slovence tako bisto doživljeno naj. lešnih solistih, zborovskih in odskotnih del, da bo njegove ime živelo med našim narodom toliko časa, dokler se bodo peče slovenske pesmi. V počastitev njegovega spomina priredi Glasbena Matice Ljubljana.

1 Na ponedeljek, dne 4. januarja 1937 v veliki Filharmonični dvorani spominski večer, na katerem bodo izvajali čitaljski pevski zbor, Trboveljski Slavski, Slovenski vokalni kvintet, ravnatelj Julij Beletto in pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske vrsto njegovih najlepših in najkarakterističnejših skladb. Spominsko besedo Emil Adamič bo govoril prof. Marijan Lipovšek. Obklesno vabimo, da poseti ta večer veliki Filharmonični dvorani in največjem številu. Vstopnice dobišče še v knjigarni Glasbene Matice.

Maribor

m Studijska knjižnica v Mariboru. Knjižnica št. čitalnica poslujeja vsak delavnik od 15. do 18. ure, ob sobotah pa od 15. do 17. ure. V četrtek dne 31. decembra popoldne bo knjižnica zaprta.

m Drava je začela ob bregovih smrznovati, po gladini pa plavajo ledene plošče, kar je za Mariborčane znak, da je nastopil znaten mraz. Zaradi mraza je mestna občina tudi morala ustaviti cestna dela ter bo do nastopa toplejšega vremena vršila samo kanalizacijo nekaterih novih ulic.

m Elektrifikacija obmejnih krajev med Mariborom in Svelčno se bliža zaključku. Na vsej progi od Kamnice do Svelčne že stoji drogov in je tudi že žica napeljana. Sedaj se vršijo še manjša instalacijska dela, tako da je pričakovati, da bo v kratkem času dobil doberšen del severne meje elektriko.

m Božična kupčija. Informirali smo se pri mariborskih trgovcih o letošnji božični kupčiji. Skoraj vse trgovske stroke so bile z njo izredno zadovoljne, kar je najboljši znak, da prihajamo polagoma iz krize, ki je prejšnja leta ovirala tudi božično kupčijo. Poznala se je tudi 13. plača, ki so jo letos dale nameščencem skoraj vse mariborske tovarne in zasebne tvrdke. Na najslabšem so bile letos trgovine a pretežno kmečkimi odjemalci. Na deželi je letos v mnogočem še večje pomanjkanje denarja, kakor lani, kar je pač posledica slabe sadne in vinske letine. Najbolje so letos trgovali pred božičnimi prazniki trgovci s čevlji, konfekcijo, živilske trgovine, slabše pa je bilo pri galanterijah. Tudi zlatarji se hvalijo, da so po dolgih letih zopet doživeli, da so začeli ljudje za praznike kupovati dragocenosti. Posebno dobro kupčijo so imeli trgovci z radio aparati. Nekateri tvrdke so bile pred prazniki naravnost razprodane. Dobro so bile zaposlene pred prazniki tudi nekatere obrtne stroke, predvsem krojači in šivilje.

m Na »silvestrovanje« gremo k »Mariborcu« v dvorano Zadrugo-gospodarske stranke, Aleksandrova c. 6. Zanimiv, zabaven spored!

m Liberalni nameščenci podpirajo madriidsko vlado! Zvedeli smo, da so nastale ponovno razprte med tukajšnjimi »liberalnimi« nameščenskimi organizacijami ter druga drugi ne priznavašjo z loke krepkimi in prav zanimivimi očitki. Zelo značilen je na primer očitek, ki ga dela »Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev« v Mariboru: svoji nasprotni organizaciji. Na nekem skupnem sestanku je namreč zastopnik te nasprotnice organizacije izjavil, da »njihov Savez privatnih nameščencev Jugoslavije in »BOTIC-a« izredno močna organizacija, ki lahko nudi vsakemu članu v vseh pogledih podporo, pa ne samo to, Savez podpira tudi gmotno s svojimi sredstvi madriidsko vlado v sedanji revoluciji.« Radovedni smo, kaj bo ta organizacija, oziroma Savez na te očitke ukrenil, oziroma, kako bo Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru to trditve vzdrževalo. Poročamo to kot kronisti, ne da bi se spuščali podrobneje v vsebino njihovih sporov.

m Veselo silvestrovanje pripravljajo letos mariborski gasilci v vseh prostorih Unionske dvorane. Po dolgih letih obnavljajo s tem gasilci zopet staro tradicijo, ko je bilo gasilsko silvestrovanje vedno najbolj priljubljena proslava prehoda iz starega v novo leto.

m Trije razgrajči so oblegali viničarja. V Koških je povzročila v nedeljo trojica pijanih razgrajčev veliko razburjenje. Iz neznanega vzroka so se spravili nad hišo posestnika Kuglja, v kateri stanuje viničar s svojo družino. Vrata na hišo so zavezali, nato pa začeli pravcato obleganje; s kamenjem in drogov so razbili 15 šip ter metali v hišo kamenje, obenem pa grozili, da bodo vse požgali. Nihče si ni upal razgrajčev napaditi. Včeraj pa so vse tri izsledili košaški orožniki ter jih zaprli.

m Silvestrovanje »Mariborac« bo prijetno? bo!

m Mariborsko gledališče
Torek, 29. decembra ob 20.: »Božji sloveci, Znižane cene. Znižanje.
Sreda, 30. decembra: Zaprt.
Četrtek, 31. decembra ob 21.: »Ples v Savoju«.

Celje

c Zanimivo predavanje o položaju naše narodne manjšine v Italiji bo v okviru Ljudske čitalnice v Celju v ponedeljek, dne 4. januarja ob 8. svečer v fantovski sobi v Orlovskem domu. Predaval bo g. Dr. Dvornik iz Ljubljane.

c † g. Marija Šimenc. Na božič je umrla v starosti 61 let na Bregu gospa Marija Šimenc, posestnica in soproga četrarja in trgovca g. Ignacija Šimenca. Kako priljubljena je bila pokojnica v vseh krogih celjskega prebivalstva, je dokazal njen lep pogreb v nedeljo popoldne. Naj počiva v miru, žalujočim ostalim izrekamo iskreno sožalec!

c Uradno popraviljanje volilnih imenikov v letu 1937. Vsi, ki imajo pravico do vpisa v volilni imenik, pa iz kateregakoli vzroka se niso vpisali, naj se zglasijo v času od 10. do 25. januarja 1937. med 7. in 12. dopoldne v sobi št. 2 mestnega poglavarstva. V istem času naj se zglasijo tudi vsi oni, kojih imena, poklici, službeni in drugi nazivi ter bivališča v volilnih imenikih niso vpisani. Natančnejši podatki so razvidni z razglasa, ki je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva.

c Italijanski lesni trgovec umrl v Celju. Včeraj ob 3.30 je umrl v celjski bolnici v starosti 68 let g. Piusi Peter, lesni trgovec, doma iz Tricesimo v Italiji in lastnik graščine Ojstrica pri Sv. Juriju ob Taboru. Pred dnevi je nevarno zbolel, oddan je bil v celjsko bolnico, kjer je sedaj umrl. Naj počiva v miru!

c »Zagonetna smrt starčka«. Pred dnevi smo na tem mestu poročali o smrti 71 letnega mestnega reveža Jurija Končana iz Ložnice pri Celju. Na podlagi informacij smo poročali, da je bil pokojnik zastrupljen. Obdukcija v celjski bolnišnici je dognala, da je Končana zadela kap.

c Kino Metropol. Danes ob 18.15, 20.30 »Mala Irena« in zvočni tednik.

Žarnice Tungstam D nitka v dvojni vijalnici

koristijo očesu -
ter so ekonomične

Spor z Losingerjem poravnani

Velika korist za državne finance

Kot smo že poročali, je švicarska vlada na posredovanje svojega državljanja g. Losingerja tožila našo državo pri mednarodnem razsodišču v Haagu zaradi spora glede gradbe železniške proge Požarevac—Kučevo. Ta spor je svojačasno vzbudil veliko prahu in je naša država odpovedala dogovor z bazelsko tvrdko Losinger, ki pa s tem ni bila zadovoljna in je zaprosila za posredovanje švicarske vlade.

Sedaj pa je prišlo med našo državo in Losingerjem do poravnave, ki bo obema strankama prinesla velike vsote denarja, posebno pa naši državi. S to poravnavo, ki jo je vlada že odobrila, priznava družba Losinger & Co. brez kakršnekoli rezerve sklep min. sveta od 30. julija 1934, s katerim je bila razvrščena pogodba. Ravno tako se je tvrdka Losinger obvezala, da smatra odločitev nadzornika za neveljavno glede zlate klavzule iz pogodbe in da neprivzno odstopa o dnje. Ravno tako se je tvrdka obvezala, da bo švicarska vlada potegnila nazaj svojo tožbo pri haškem razsodišču, jugoslovanska vlada pa bo sprejela poravnavo. Poleg tega se je tvrdka Losinger obvezala, da bo vrnila menice v znesku 4.103.164 dol. Te menice so bile delno last Kompassbanke na Dunaju, ki jih je dala Feniksa, ta jih je pa zastavil in reeskontiral pri drugih inozemskih bankah. Ostane menic v znesku 1.693.425 dol. bo tvrdka izročila ravnatelstvu Feniksa v Jugoslaviji, ki jih bo tudi naša država odkupila.

Na drugi strani pa priznava jug. vlada tvrdki Losinger za že izvršena dela 21 milijonov kot razliko med že izplačanimi obroki in vrednostjo izvršenih del na požarevski progi — država je Losingerju za izvršena dela že plačala 111 milij. Din.

Ob poravnavi se Losinger ni zadržal na vprašanju obresti v znesku nad 4 milij. Din, za zaostale in neizplačane obresti. Država se je obvezala dolg (21 milij. Din) izplačati počeni s 1. novembrom 1936 do 1. maja 1937 v mesečnih obrokih. Potem bo država plačala Losingerju za odkup državnih menic v znesku 4.103.000 dol., za razvrščbo pogodbe, za stroške razsodišča in druge stvarne stroške 22 milij. Din v 36 enakih mesečnih obrokih, počeni s 1. junijem 1937.

Iz tega se vidi, da je naša država na koncu morala le plačati vsoto 400.000 zl. dolarjev, katere je Losinger plačal nekemu za prenos pogodbe nanj od tvrdke Oriental Construct. Za to vsoto izda država (37 milijonov dinarjev) blagajniške bone, ki se bodo izplačali v 42 mesecih.

★

Nadalje se je država pogodila z mednarodno tvrdko Rolpletz, da bo ta nadaljevala gradbo proge Požarevac—Kučevo po ugodnejših pogojih kot Losinger. Obračun s to tvrdko bo vsak mesec, in sicer dobi tvrdka eno tretjino priznane vsote plačano v gotovini, dve tretjini pa v blag. bonih, ki se plačajo v dveh in pol leta. Obrestna mera za blagajniške bone znaša 4%. Dopršitev proge ne sme stati več kot 35 milij. Din, proga sama pa mora biti gotova 1. septembra 1938.

S to poravnavo je bilo napravljeno veliko delo, ki je koristilo ugledu naše države, kateri ni treba več stati pred mednarodnim razsodiščem v Haagu, poleg tega pa se je rešila velikih obveznosti, ki nikakor niso bile v skladu z dobičkom, ki bi ga imela država od teh del. To pomeni tudi veliko razbremenitev državnih financ.

Naša zunanja trgovina

V novembru je znašal uvoz v našo državo 359.9 milij. Din (lani novembra 356.6 milij.), dočim smo izvozili novembra za 454.26 milij. (lani novembra 409.74 milij. Din).

Tako je bila naša zunanja trgovina v novembru aktivna za 94.3 milij., dočim je znašala novembra lani aktivnost samo 56.1 milij. Din.

Skupno smo v prvih 11 mesecih letos uvozili za 3.646.55 milij. (lani istem razdobju 3.363.06), izvozili pa za 3.760.7 (3.678.65) milij. Tako je bila naša trgovinska bilanca letos aktivna za 114.2 milij., dočim je znašala lani v istem času 315.6 milijona Din.

Zmanjšanje aktivnosti je v rvezi z velikim letosnjim povečanjem uvoza.

Naši kliringi

Zaradi znatnega našega izvoza v Nemčijo je naš kliringi saldo izredno narasel v dobi od 16. do 23. decembra od 21 na 21.14 milij. mark. Še pred dvema mesecema je znašal saldo v našo korist komaj okoli 15 milij. mark. Po kronološkem redu je sedaj na vrsti izplačilo št. 10.237 z dne 31. julija in ni pričakovati, da se bo vrstni red pomaknil naprej, saj do konca januarja 1937 ne.

Stari italijanski kliring izkazuje saldo 49 milij. lir neizpremenjeno, dočim v novem kliringu že dolgujemo okoli 19 milij. lir. Zaradi znatnega italijanskega izvoza k nam, kateremu ne stoji nasproti dovolj zlaten naš izvoz v Italijo.

V bolgarskem kliringu se na izplačila ne čaka, ker imamo v kliringu okoli 8 milij. din.

Poljski kliring izkazuje na koncu predbožičnega tedna prehod v aktivni saldo, ki znaša okoli pol milijona din.

Tudi v turškem kliringu našim izvoznikom ni treba čakati, ker je na razpolago okoli 1 milij. din.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke za 22. december kaže tele postavke (v milijonih dinarjev, v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 15. december):

Aktivna: zlato v blagajnah 1.585.4 (plus 120), zlato v inozemstvu 24.0 (—9.0), skupna podlaga 1.609.55 (plus 3.05), devize izven podlage 627.8 (plus 7.54), kovani denar 384.4 (plus 9.3), posojila: menična 1.452.5 (— 10.55), lombardna 250.25

(plus 0.05), skupno posojila 1.702.8 (— 10.5), razna aktivna 793.36 (plus 3.76).

Pasiva: bankovci v obtoku 5.179.15 (— 36.1), obveznosti po vidu: drž. terjatve 54.1 (plus 8.1), žiro 881.75 (plus 23.5) razni računi 809.56 (plus 24.9), skupno 1.745.4 (plus 56.45), obveznosti z rokom 50.0, razna pasiva 464.0 (— 7.0).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 6.924.54 (plus 20.34), skupna podlaga s primom 2.068.3 (plus 3.9), od tega zlato v blagajnah 2.037.3 (plus 15.4), skupno kritje 29.86 (29.89), od tega samo kritje z zlatom v blagajnah 29.42 (29.28) %.

Izkaz kaže ponovni dvig našega zlatega zaklada. Posojila padajo dalje. Med pasivi se pozna vpliv bližajočega se najvažnejšega ultima v letu: 31. decembra, v zvišanju naložb pri banki in zmanjšanju obtoka.

★

Nova delniška družba v Sloveniji. Banska uprava v Ljubljani je dovolila g. Vladimirju Kobiju, industrijalcu v Kozjem ustanoviti delniško družbo Sil s sedežem v Rogatu. Glavnica znaša 100.000 din in je razdeljena na 100 delnic po 1000 dinarjev. Namen družbe je baviti se zlasti z izdelovanjem stolov na mehanični način in produciranje drugih lesnih izdelkov itd.

Mariborska mestna podjetja, ki jih je skupno 10, so bila ko tvrdka vpisana v trgovinski register mariborskega okrožnega kot trg. sodišča. Podjetja so naslednja: vodovod, klavarna, plinarna, pogrebni zavod, električno podjetje, avtobusni promet, kopališče, Mariborski otok, uprava mestnih poslopj in del gradbenega urada, obsegajoč izvršilno delo s podjetniškim značajem.

Nove zadruge. V zadržni register so bile vpisane tele zadruge: Zadržna elektrarna v Cezarjevcih, r. z. z. o. z., Gradbena in zaposlitvena zadržna, r. z. z. o. z. v Mariboru, Lekararska zadržna, r. z. z. o. z. v Mariboru, Vodovodna zadržna v Sv. Marjeti na Dravskem polju, r. z. z. o. z., Gospodarska zadržna v Sv. Marjeti na Dravskem polju, r. z. z. o. z.

Nova avtomobilska tvrdka v Belgradu. V trgovski register v Belgradu je bila vpisana tvrdka »Autoprodaja Josip J. Benko, katere firma že pomeni svrhu tvrdke. Poslovanje je inž. Andra S. Ristič, lastnik pa Josip J. Benko ml.

Hrvatski kulturni dom na Sušaku. Sušaki mestni svet je sklenil zgraditi na Sušaku Hrvatski kulturni dom. Sedaj je že razpisana licitacija za zgradbo tega doma na dan 28. januarja in znaša proračunska vsota 8.326.441.65 din.

Kulturni obzornik

Pavel Golia: Pesmi

Akademsko založba, 1936. Str. 134.

Po Otonu Zupančiču je Akademsko založba izdala v prav tako lepi obliki izbor iz pesmi Pavla Golie, ter sta ti dve izdaji — če se ne motim — edini pesniški zbirki tega leta. Pavla Golio pozna marsikdo seveda bolj kot dramskega pisatelja (Bratomor na Metavi), predvsem pa kot avtorja uspešnih mladinskih iger (Peterčkov poslednje sanje in druge) manj pa kot pesnika, dasi je izdal svoj čas dve izrazito artistični zbirki »Pesmi o zlatofalcah« in »Večerno pesmarice«, ki ju je tedaj izdala Slovenska matica. Zdaj je izbor iz teh zbirki pomnožil pesnik z novimi pesmimi, ki so izhajale sporadično v Ljubljanskem zvonu, Sodobnosti in Odmevih ter jim dodal še nekaj novih, kar tvori zdaj novo vsebino te antologije. Kakor smo že poročali, je pesnik na dan izida zbirke priredil javno recitacijo svojih pesmi — morda podobno, kakor jih je imel letos več med našimi izseljenci v Buenos Airesu ob priliki kongresa PEN-klubov! —, vsekakor ideja, ki smo jo že pozdravili in priporočili v posnemu.

»Pesmi« nam pokažejo celotni verni obraz pesnika Pavla Golie, ki pripada po svojem početku tik pred vojni generaciji, ki pa je zorela šele v njej in dala svoje najznačilnejše plodove takoj po vojni. Poleg Vojeslava Moleta je prav Golia najznačilnejši pesnik artizma, ki mu pesem zveni samo v rimah ter ga včasih tudi rima — bolj ko vse drugo — inspirira (na pr. O Esteri! O Renée). Njegova čustvena intimna poezija, ki je izbrana v prvi polovici te zbirke, ne pokazuje

velikih strasti in globokih emocij, temveč je pravi izraz »blodnega in nemirnega« človeka, kakor se je krstil sam, ki ne živi v svetu, zasenčenem v dekadentsko in romantično skrivnost, temveč misli trezno in se izraža jasno, ter si sam ustvarja pesniško skrivnost, kjer je več v resnici niti ne občuti. Zato je ta vrsta poezije zunanje izklesana, polna polnih rim, tudi melodije, predvsem pa zanimivih miselnih nian, dočim je le malo gledat vznika iz pravlega pesniškega sintetičnega gledanja sveta (Nikolaj Pavlovič), ter delajo pesmi vta trezne pripovednosti. Če se torej ta način opisovanja ni morda obnesel v tih, intimni liriki tako kakor bi želeli, je uspel v polni meri v afornimih in sentencah, ki meže na zgoščene epigrame, ter v pesenih, ki jih označuje ironičen odnos do sebe in sveta, oziroma epično gledanje na zgodbe izven sebe. V obeh razmerjih nimamo več opravka s čisto liriko, temveč že z napol pripovednimi slogi, katerim odgovarja Golieva pesniška inspiracija. Zato so se najbolj posrečile pesnitve kakor »Najnoveljša pisarjica«, »Procesijac«, »Prividec«, »Marche funebre«, pa tudi »Dezerterje«, »Marja v polju«, »Pijanec« itd. Ni slučajno, če komu pri branju »Marjine kapelice« pride na misel Stritarjeva epika, oz. sploh Stritarjeva lirika, ki ima z Golio nekaj skupnega: jasno navdihnjenje in tekočo gladkost, pa tudi preprostost v izrazu in pripovedne čustvenosti. Cutimo pa, da je čas šel Golij na roko, ter je poezijo, ki je pred desetimi leti veljala za neduhovno, ker je preveč stvarna, približal današnjim dnem. Goliev trezen realističen odnos do sveta in stvari, pa tudi njegov bohemski odpor filisterskim maniram bo našel simpatični odziv, zlasti še, ker ga je pesnik znal odeti v prikupno obliko ironične idile. Posrečilo se mu je v slovensko poezijo vnesti nov element, vplesti v našo pesem svoj svojstveni zvok: ironično hričeno grafično, ki je tipično njegova.

Borza

Dne 28. decembra 1936.

Denar

V zasebnem kliringu je angleški funt popustil v Ljubljani na 238.25 denar, v Zagrebu na 237.35 — 238.95, v Belgradu na 237.70 — 239.30.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8.20 — 8.30, v Zagrebu na 8.1350 — 8.2350, v Belgradu na 8.0953 — 8.1953.

Grški boni so beležili v Zagrebu in Belgradu 51.15 — 13.85.

Italijanske lire so nudili v zasebnem kliringu v Belgradu po 2.50.

Nemški čeki so v Ljubljani popustili na 13.18 — 13.38, v Zagrebu na 13.10 — 13.30, istotoliko beležijo tudi za sredo januarja in februarja, dočim je bila v Belgradu notica za marko 13.0268 — 13.2268.

Ljubljana. — Tečaj s primom.
Amsterdam 100 h. gold. 2374.00—2380.26
Berlin 100 mark 1748.08—1756.91
Bruselj 100 belg. 781.44—786.51
Curih 100 frankov 966.45—1008.52
London 1 funt 212.06—214.72
Newyork 100 dolarjev 4303.51—4339.83
Pariz 100 frankov 302.49—303.92
Praga 100 kron 151.93—153.04
Trst 100 lir 227.70—230.78

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 2.125.748 din.

Promet na belgrajski borzi je znašal 2.694.000 dinarjev.

Curih: Belgrad 10, Pariz 20.3225, London 21.37, Newyork 435.125, Bruselj 73.40, Milan 22.925, Amsterdam 238.25, Berlin 175, Dunaj 79.75 (81.25), Stockholm 110.20, Oslo 107.40, Kopenhagen 96.40, Praga 15.25, Varšava 82.—, Budimpešta 85.75, Ate-ne 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.425, Buenos-Aires 1.3275.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 84—86, agrarji 50—51, vojna škoda promptna 375—377, begluške obveznice 69—70, 8% Blerovo posojilo 86—87, 7% Blerovo posojilo 76—77, 7% posojilo Drž. hip. banke 87—90.

Zagreb: Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo —, agrarji 40.50 blago, vojna škoda promptna 376—376.50 (375, 378), begluške obveznice 69.75 bl., dalm. agrarji 67 den., 8% Blerovo posojilo 86.87, 7% Blerovo posojilo 76—77, 7% posojilo Drž. hip. banke 90 bl., 7% stab. posojilo 86 bl. Delnice: Narodna banka 6900 den., Priv. agrarna banka 192—195, Trboveljska 220 bl., Gutmann 60 bl., Našice 400 den., Isia 15 den. Danica 40—45 (40), Osj. ltvarna 140 den., Osj. sladk. tov. 145—150, Sladk. tov. Bečkerek 680 den., Dubrovačka 250 den., Jadr. plov. 350 den., Oceania 200 den.

Belgrad: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 84.50—85.50 (86), agrarji 49.50—50.50, vojna škoda promptna 375.75—376.25 (376.25), begluške obveznice 69.40—69.60 (69.50); 67.15—67.50 (67.30), 8% Blerovo posojilo 87.25 bl., 7% Blerovo posojilo 76.25—77, 7% pos. Drž. hip. banke 92.50—93.50. Delnice: Narodna (6980), Priv. agrarna banka 193.75—194.50 (194).

Dunaj, 28. decembra. Tendence na današnji borzi je bila vkljub delni rezerviranosti žvrsta. Narasli so madjarski papirji v soglasju z Budimpešto. Nazadovanja tečajev so bila malenkostna. Beležili so: Donavskosavskoajdranska železnica 73.85, delnice: Narodna banka 176, Donavskosavskoajdranska 18.30, Graz-Köflach 27, Steg 32.45, Siemens-Schuckert 162, Stewag 31.80, Magnesit 95, Trboveljska 27.98, Alpine 39.10, Rima Murany 88.40, Steyr-Daimler-Puch 238, Leykam 48, Semperit 59.35.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjene. Promet srednji.

Živina

Dunajski goveji sejem 28. decembra. Prignanih je bilo 559 volov, 292 bikov in 349 krav, skupno 1200 glav, od tega iz Avstrije 850, iz inozemstva pa 350. Cene so bile naslednje: voli 0.96—1.56 šil., bik 0.87—1.10, krave 0.95—1.16, klavna živina 0.65—0.86 šil. za kg žive teže. Poslovanje z volji je bilo v začetku mirno, kasneje pa je postalo nekoliko živahnije. Biki so se podražili pri živahnem prometu in majhni ponudbi za 3—4 groše, klavna živina za 2—4 groše.

Janez Jalen: Lesena peč

Norčava burka v treh dejanjih. Ljubljana-Viž, 1937, str. 96.

Janez Jalen, znani pisatelj »Domac«, »Sretnec«, »Bratje« in zadnje veseljske drame »Grobovic«, ter povesti »Ovčarija Markac« ter več novel, je zopet izdal »Norčavo burko« Leseno peč, primerno za predpust na naših odrih. Vidi se, da Jalen hoče izpolniti vrzel na naših odrih, izpodrinuti nemško in drugo navlako, ki se je ugnedila tam ter se ponavljala vsako leto v določenem času. Postali so tako že tradicionalni nekateri tipi, na pr. za Vse svete »Mlinar in njegova hči«, za predpust pa kakšna burka. Te nekeko že priložnostne igre hoče Jalen s svojo zalozbo napolniti s slovenskim duhom, kar je lep cilj in vreden dela. Bolj kot z »Grobovic« se mu je to posrečilo z »Leseno pečjo«, ki dobi svojo ceno, če jo gledamo in ocenjujemo res kot »Norčavo burko«, ne morda komedijo, kakor bi kdo hotel. Komedija terja namreč že vse večjo notranjo etično dramo, duhovni zaplet, globoko resnost v dnu smešnega dogajanja, dočim burka ne stavi tako velikih zahtev ter se vrši šala vse bolj na površini. Jalen je — kot po navadi — zelo močno postavil ekspozicijo ter ustvaril žive ljudi — krčmarja, krčmarico, pa tudi pisarja Kokalja, prav tako kakor komisarja in družbo njegovih prijateljev, toda razplet — drugo dejanje — je samo še šala, ki bi ji površen opazovalec morda odrekal psihološko resničnost, če bi ne vedel, da se je v resnici nekeje in nekoč dogodila. S tretjim dejanjem pa zopet srečno zaključijo burko, iz katere ostane jedro — ostra resnica:

V deželi vsaki največji smrduh je bil in ostane naj kar ovaduh!

Zgodba pa je ta: pisar ovaduh se skriva za leseno peč v krčmi, ki jo ima krčmar, da mar-kira pravo peč (da plača manj davkov) ter iz-

Požar v Dravljah

Ljubljana, 28. decembra.

Danes ob enih popoldne je zatrobil gasilski rog skozi mesto. Motorna brigadna poklicnih gasilcev je drvela proti Dravljam, kamor so bili gasilci poklicani, ker je tam gorela večja enonadstropna hiša. Kmalu za poklicnimi gasilci pa so odhiteli k požaru tudi ljubljanski prostovoljni gasilci. Zdelo se je namreč, da je požar večji, kakor je bil v resnici.

Goreti je pričelo v hiši Edvarda Pirca, in sicer v podstrešnem stanovanju, kjer stanuje družina Petra Pertota. Dimnik je sezidan tik lesene in slabo ometane stene podstrešne kuhinje, ki se je vnela. Poklicni gasilci so gorečo steno odstranili ter zadušili ogenj. Gasilci so imeli zelo naporno delo, ker je ta hiša tudi daleč od hidranta in ker je voda naglo zmrzovala. Hišni posestnik trpi okoli 6000 din škodo, vendar pa je zavarovan za 200.000 din pri Vzajemni zavarovalnici, tako da bo škoda krita z zavarovalnino. Ob tej priliki moramo ponovno naglasiti, da povzroča mnogo požarov in nesreč malomarnost nekaterih zidarjev in stavbenikov, ki postavljajo lesene in slabo ometane stene prebuzit dimnikov, kar je po gradbenem zakonu prepovedano. Še celo reveži na Galjevici in v Mestnem logu morajo imeti v svojih barakah zidane dimnike in to zahtevamo tudi od zidarjev, ki grade nove hiše, da zgrade tako.

Tržič

Domov je prišla umrota blaga Brusova mati iz Doline. Ima v Dolini lepo domačijo, katere je bila oropana gospodarja v vojski in od tedaj je živila pokojna le za sina, ki je točasni šolski upravitelj v Ljubnem. Skrbil domačega gospodarstva je prepustila drugim, sama je pa že nekaj let spremljala svojega sina in z njim je v potnihicah in ob praznikih prihajala vsa vesela na svoj dom. V torek, 22. dec. je prišla izredno vesela, pripovedovala je o sv. misijonu, katerega se je prejšnji teden z vsem veseljem udeleževala v Ljubnem in pripravljala za praznike. Naslednji večer je še počakala sina, ki je prišel od zadnjega vlaka, v zgodnjem jutru je dajala navodila še iz postelje in ko pridne žene le ni bilo iz sobe, so pogledali in našli so jo mrtvo. Kap je utrgala življenjsko nit ljubice materi in veliki tibi dobrotnici revežev. Zalostno so peli zvonovi in trume so se zgrinjale ob njenem mrtvaškem odru, na dan sv. Štefana se je pa pogreb, kakršni je bilo doslej iz Doline še malo. Številnim tržiščkim faranom so se pridružili še premnogi Ljubčanci s svojim županom na čelu. Ob grobu ji je spregovoril o slovo gosp. Cvenkelj iz Ljubnega, in zastava Marijine družbe, katero je vedno ljubila, ji je izkazala zadnje slovo. Sin in domačija, to dvoje je bilo njeno najdržaje poleg Boga. In Bog jo je po pripravi v sv. misijonu poklical iz domačije k sebi. Naj počiva v miru, g. sinu pa naše sožalje!

»Dijak — prosjake« je naslov živahni in jako posrečeni opereti, katero prične izvajati naše prosvetno društvo v nedeljo, dne 3. januarja. Izpolnila bo kar gotovo vse nedelje kratkega predpusta. — Vsakih par tedni našta naš zbor kaj podobnega, pa takaj temeljito. Naš g. organizator je priredil mnogo oddelkov za orkester samostojno in znano je, da kaj nepopolnega sploh neče izročiti javnosti. Velikanski trud bo gotovo obilno nagrajen z upoštevanjem obiskovalcev »Našega domac«. Če omenimo samo to, da so letošnje božične praznike upali! prvoizvedno izvajati na cerkvenem koru isti peval in člani orkestra pod vodstvom g. Martina Planinška težko Zuccolijevu mašo, z najlepšim uspehom, kar brez vsakega dirigenta, potem samo lahko prepričani, da mora uspeti tudi dobro pripravljena opereta.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 29. decembra: 12.00 Solist. koncert lahke glasbe (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, sporod. obvestila — 13.15 Uvertura (plošče) — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Pester sporod (Rad. ork.) — 18.40 Filozof. predavanje: Zmaga nad budizmom poganskim (g. Fr. Terseglav) — 19.00 Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila — 19.30 Nac. ura: iz Boke Kotorske (Milica Janković iz Bgda) — 19.50 Zabavni zvočni tednik — 20.00 Vseščki narodnih pesmi. Sodelujejo: gđini Ruža Škale (sopran), Polidka Rupnik (alt), Svetozar Banovec (tenor), Roman Petrovič (bas) in Rad. orkester — 21.00 Il. ura variacije. Sodelujejo: ga. Maria Ostere-Valjalo (klavir), g. Slavko Martin (violina), g. Srečo Kopore (uvodna beseda) — 22.00 Čas, vreme, poročila, sporod. — 22.15 Za ples in odlič (plošče).

Drugi programi

Torek, 29. decembra, Belgrad: 19.50 Simfonični koncert — 21.30 Ljudske pesmi — 22.30 Viol. koncert — Zagreb: 20.00 Opusni spevi — Dunaj: 17.30 Viol. koncert — 20.00 Vseščki koncert — 21.00 Lahka glasba — 21.25 Pester sporod — Milan-Trst: 17.15 Dva klavirja — 20.40 Letonska glasba — 22.30 Izra. — Rim: 20.45 Simfonični koncert — Praga: 17.30 Violončelo — 20.30 Izra. — 21.00 Prokofjeve skladbe — 22.15 Plošče — Varšava: 20.15 Operni prenos — Berlin: 20.10 Rad. orkester — Vratilava: 20.15 Falstaff, opera —

daja politične opozicionalce oblastem. Ze dva komisarja je premestil, zdaj pride tretji, ki pa je prijatelj opozicije ter zato pisar slabo nasede. Izpeljejo ga, da naznani fingirani dvoboji, ki se pa v resnici godi na metlah in z bezgovimi pištolami. Pisar naznani, pa pade sam v past: nastavlja je zanke — ne samo ljudem, tudi zajcem, ter dobi zasluženno plačilo: smeh in kazen!

Burka bo prišla prav vsakemu, tudi manjšemu ljudskemu odrzu za predpustni čas, ter ne bo treba iskati raznih »Kraljev Herodov«. Drugšvo, ki kupi najmanj pet izvodov, je za tri leta tantijeme prosto.

V Nemčiji je umrl p. Peter Lippert, znan pisatelj duhovno religioznih spisov, izmed katerih imamo v slovenščini prevedeno knjigo »Od duše do duše« (Dora Vodnikova). O tem velikem religioznem pisatelju bomo še spregovorili.

Nova koroška pesem Lovra Horvata »Nčva bom več vinea pive« se dobi po knjigarnah v Ljubljani, Celju, Mariboru in manjših mestih. Istotako »Venec koroških moških zborov« po znižani ceni.

Popravek. V kritiki Grafenauerjeve knjige o »Karolinški katehezi« ter izvoru brižinskih spomenikov... v »Slovenec« z dne 22. decembra t. l. naj se popravi tle trije najhujši tiskarski pogoški, ker spreminjajo pravi smisel ali sicer zelo motijo. 1. V naslovu knjige in v 3. stolpcu, v 3. od. sp. naj se bere nam. ispedevajštüm se pravilno: ispedevajštüm se. 2. V 2. stolpcu naj se v 21.—23. vrstici bere... v 9. stol. je nastal tudi slovenski prevod starobavarske molitve, t. j. II. splošna spoved v Cinu, nadalje nagovor o spovedi II. brižinskega spomenika... nam. t. j. splošna spoved II. brižinskega spomenika. 3. V 4. stolpcu naj se popravi v 14. in 15. vrstici stavek takole: Spovedni obratci se niso rabili le pri zasebni spovedi, ampak tudi pri skupni božji službi.

Dr. A. Breznik.

Iz rdeče Španije

V trumah jih morijo

Slepilo boljševikov — General de Llano o potopljeni sovjetski ladji

General Queipo de Llano je v svojem nagovoru v sevilijskem radiu povedal, da so bombno letalo madridskega francoskega poslanstva, ki je bilo pred 14 dnevi kakih 100 km severno od Madrida, sestreljeno, uničili rdeči in ne beli, kakor so to razglasili rdeči sami po inozemskem časopisu. General pravi, da je prepričan, da je sovjetski parnik, ki se je nedavno potopil v Sredozemskem morju, torpedirala podmornica rdečih. Na ta način, je dejal general de Llano, hočejo boljševiki doseči, da bi se zlasti Francija in Anglija postavili na njihovo stran. Za dosego tega cilja so boljševikom vsakršna sredstva dobrodošla, celo to,

da torpedirajo svojo lastno ladjo!

Od 27. novembra do 2. decembra so boljševiki ustrelili v Madridu 2100 oseb, med njimi tudi

ženske in celo desetletne otroke. Po zanesljivih sporočilih so anarhisti in komunisti od začetka vojne do zdaj pomorili v Španiji 45.000 do 60.000 ljudi.

V daljšem, necenzuriranem poročilu iz Madrida daje dopisnik lista »Times« strahotno sliko grozodejstev v rdeči Španiji in strastno željo rdečih po umorih. Odkar se je rdeča vlada preselila v Valencijo, so navzlic naporom obrambnega odbora

dan na dan pomorjeni ljudje.

To so umori samo iz razrednega sovraštva, ki jih izvršujejo tolpe, nad katerimi nima nihče nobene kontrole več.

Tako zvani madridski odbor za brambo mesta je nedavno pod najstrožjimi kaznimi pozval Madridčane, da naj izročijo vse orožje. Težko, če bo

ta poziv kaj zalegel. — Poročevalec omenjenega lista pravi dalje, kako je

s tramvaja videti mrliče, ki ležijo v obcestnih jarkih.

Sedem katoliških sester-salezijank, ki so mirno živele v svojem bivališču, so nekega dne iztirali na cesto in čez dva dni so ležala njih trupla na ulici. Dopisnik pravi še, da rdeče oblasti porivajo vse ujetnike in jetnike, naj pristopijo k rdeči milici za obrambo mesta; te osebe morajo graditi barikade in kopati strelske jarko pred Madridom.

»Echo de Paris« poroča, da je več ko 50 tisoč prostovoljcev prestopilo od začetka bratomorne vojne do danes francosko-španske meje v Cebère in Port Bou, in pobegnilo v Francijo.

Tako nastane poročilo s španskimi bojišč. Na frontah so zastopniki listov vseh svetovnih držav. Tu je videti časnikarja v pogovoru s španskim letalcem.

Žalosten konec filmskega junaka

Pred nekaj časa so ameriški listi poročali, da je sloviti filmski komik Buster Keaton zblaznel ter da je v blaznici. Sedaj pa poročajo, da se je mož srečno vrnil iz blaznice v Hollywood ter da sedaj tam prebiva v majhni vili, ki pa je last njegovih bratov, ki skupaj z materjo in sestro v skromnih razmerah žive tam. Ko ta mož danes hodi na sprehod po ulicah tistega mesta, kjer so ga nekdaj vsi poznali in ga pozdravljali, se nihče ne zmeni zanj. Nekateri filmski igralci so zbrali zanj večje denarne zneske ter mu jih darovali. Toda on nič ne sprejme. Vsak dan obdeluje svoj vrt ter se ne zmeni za nobeno stvar na svetu. Slavniki komik, ki je tako igral, da se ni nikdar smejal ter vedno nekam mrko gledal, je ravno s tem ustvaril tako komiko, da se je v gledališču vse

Potres na San Salvadorju. Malo srednje-ameriško republiko je zadela strahovita potresna neizgoda zaradi izbruha ognjenika San Vicente. Mnogi kraji so popolnoma uničeni. Doslej so našli več ko 1000 mrtvih, prav tako pa je na tisoče ranjenec. Na zemljevidu vidiš srednje-ameriške države in tudi San Salvador.

smejalo. S svojo igro je zaslužil velikanske denarje, katere pa je znal tudi zapraviti. Vkljub temu pa je prihranil kakšnega pol milijona dolarjev. Toda leta 1934 je pri borznem polomu izgubil celih 300 tisoč dolarjev prihranjenega denarja. Kmalu nato pa je zgubil še dve pravdi, katere je imel s svojima dvema ločenima ženama, zaradi vzdrževanja. Tudi ti dve pravdi je izgubil in z njima zadnjih 200.000 dolarjev. Tako je postal čez noč brez vsega, kar ga je živčno tako potrla, da so ga morali dati v blaznico. Ko se je vrnil iz blaznice, je skušal zopet igrati, toda njegova komika ni bila več taka, da bi se ji mogel kdo smejati. Kratkotrajno so mu povedali, da ni za nobeno rabo več. Nato je izginil. Pred dvema mesecema so ga nekateri prijatelji, ki so ga iskali, našli vsega zapuščenega nekje v New Yorku, kjer ni imel niti toliko denarja, da bi bil v hotelu plačal svoj račun in da bi se odpeljal domov. Prijatelji so plačali v hotelu račun ter mu kupili vozni listek za avtobus iz New Yorka v Los Angeles. Avtobus je namreč v Ameriki cenejši kakor pa železnica. Tak je konec človeka, ki je zabaval ves svet, sam pa se igral s stotisoči dolarjev.

Ženske drugod

V Nemčiji so jih prešteli. In ondi je 11 in pol milijona žensk, ki si z delom služijo v gospodinjstvu. Največ je služkinj in sicer 1.249.035. — 68.870 kuharic se vrti pred štedilnikom (krog 22.510 kuharjev), 419.000 žensk je nastavljenih v gostilniški stroki (343.100 moških). Bolničarki je 131.900, dalje 27.000 doloških vrtnaric in 69.900 po sirijskih (moških 34.620). V oblačilni stroki je zaposlenih 782.450 žensk (694.720 moških), pri igračah 12.710 (2046 moških), v tobačni industriji 87.000 žensk (m. 27.700). Stevilo prodajalk je seveda tudi visoko in sicer 410.000 (m. 118.620) in tipkaric je 148.800. Dalje je 23.650 raznašalk časopisov, 25.550 bavic, 4376 zdravnic, 8000 ženskih obratovodij, 610 inženjerk, 36 sodnic, 53 živnozdravnic, 168 protestantskih duhovnic in misijonark, 1250 zobozdravnic in 5010 zobnih tehničark. Je pa še 4.150.000 kmetov. Zanimivi bi bili taki podatki iz naše države.

»O ljudeh ne smeš ničesar slabega govoriti, sin moj!«
»A za jutri moram napisati nalogo o Ivanu Groznem!«

Vljudnost. Gospa: »Danes sem videla gospo, katero Vi zelo cenite.«
Častnik: »Milostljiva je bila najbrže pred zrcalom.«

slanci tujih oblasti, marveč so prihajali tja tudi krščanski misijonarji.

Misijonarji nestorijanske krive vere so potovali v Sianfu po mesece in leta dolgo. Nestorijanci, ki na podlagi odredb rimskega sinoda od leta 430 niso smeli več bivati v rimski državi, so se obrnili v Azijo, kjer so ustanovili 10 metropolnih sedežev in mnogo škofij. V Sianfuju so našli tablo, ki dokazuje, da so se ob času vlade cesarjev rodbine Tang, ustanovili Nestorijanci na Kitajskem. Na tabli so napisani v sirijskem in kitajskem jeziku, ki povedo, da so leta 635 prišli nestorijanski duhovniki na Kitajsko in da je cesar Tajtsung proučil spise, ki so jih prinesli s seboj in da je blagoslovil prihod novega nauka. Dve sto let dolgo so bili ondi ti duhovniki, kakor je razbrati iz starih listin. Najbrž so oni prinesli v Carigrad skrivnost izdelovanja svile.

V tej dobi, ko je bila vsa Azija zamaknjena v Sianfu, so Japonci sprejeli kitajsko kulturo. Tedaj je bilo ustanovljeno japonsko mesto Nara, ki so ga sezidali po zgledu Sianfuja. Japonska umetnost se je od tedaj razvijala po kitajskih vzorcih, kitajske črke so uvedli tudi Japonci v svoj jezik in kitajsko leposlovje je bilo moderno na Japonskem. Še več: celo upravo japonske države so oblikovali Japonci po kitajskem zgledu. Kdor je hotel tedaj postati japonski uradnik, je moral napraviti izpit, pri katerem je moral napisati tudi kitajsko nalogo iz konfucijskih (kitajskih) klasikov.

Odtlej je minilo tisoč let. Američanka Mary Nourse tako živahno opisuje v svoji knjigi, kako je dobi preporoda vedno sledila doba propada, kako je vojna sledila vojni, kako so posamezni maršali pobijali z vojsko drug drugega, kako so tuji vladarji zavzemali deželo, in tudi, kako se je narod spet povzpел izpod tujčevega jarma, kako je ni bilo tuje sile, ki bi bila mogla uničiti tisočletja staro kitajsko kulturo, ki se je vedno iznova poživila, tako da je celo vplivala na tuje oblasti in jih spremenila v Kitajce. Zaeno pa ta zgodovinska knjiga o Kitajski določno pojasni, kako je kitajska kultura prav za prav še pred začetkom novega veka, torej od 14. stol. dalje pod dinastijo Ming zaostala. Zaostala je pa tedaj, ko je Kitajska zaprla vrata in se zaprla v svoje obzidje z vsemi homatijami vred, ki jih je bila polna, zlasti je bilo vedno dosti nasprotij med jugom in severom velikanske države. (Ameriška zgodovinarica M. Nourse je živel 14 let na Kitajskem in poučuje zdaj v Ameriki kitajsko zgodovino. Doživela je na Kitajskem tudi veliki prevrat, ko se je tisočletja staro cesarstvo spremenilo v republiko.)

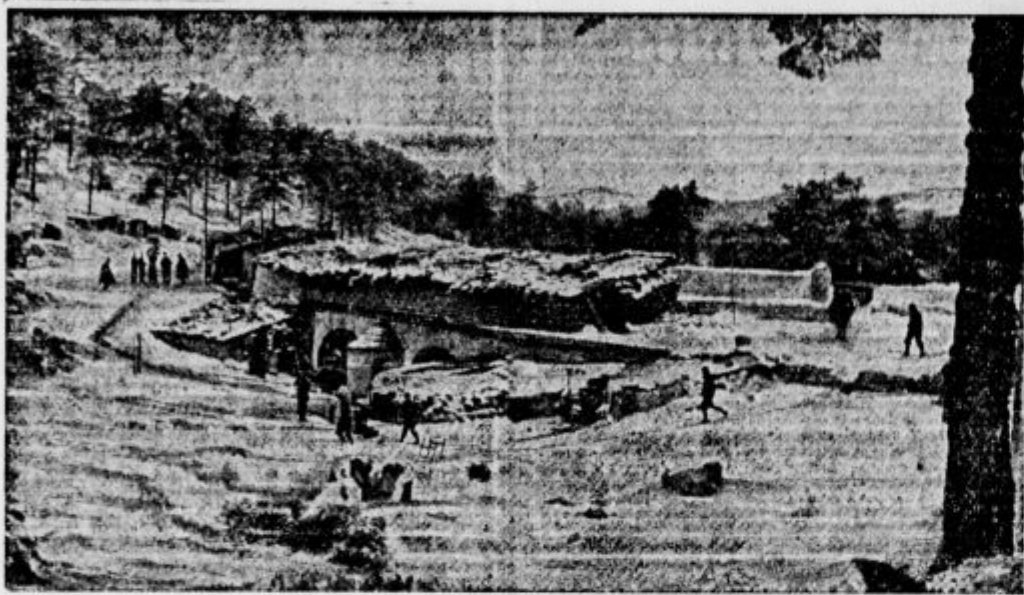

»Moj oče telovadi v cirkusu!«

»Mi je prav žal — niti pare ni več v blagajni! Pred petimi minutami je bil vaš konkurent tu in je vse pobral.«

Gospod je v gledališču med predstavo stal. Gospa, ki je sedela zadaj in ni videla na oder, reče gospodu: »Izvolite sedeti, gospod!« — »Hvala lepa, nisem truden,« mirno odvrne gospod!«

Zima na španskem bojišču. Gorovje Gudarrama je zasneženo. Na prelazu Alto del Leon so se bele čote utrdile in se zakopale v strelske jarko.

Sianfu - „Pomirjeni zahod“

Človek bi skoraj začel premišljevat o tem, kako se na svetu vse čudno spreminja, kako se najbolj žalostne stvari spremenijo v smešne in obratno, če pomisli, da pomeni ime onega kitajskega mesta, kjer je bil ujet maršal Čankajšek: Sianfu, to se pravi: Pomirjeni Zahod! To ime je dobilo mesto v drugi polovici prvega tisočletja po Kristusu, ko je Kristusom začela razvijati zgodovina Kitajske, glavno mesto Kitajske. Ze tedaj se je moglo mesto Sianfu, stari Čangan, ponašati z bogato in slavno zgodovino. Zakaj, začetki tega mesta so v zvezi z začetkom dinastije Čou, ko se je v začetku prvega stoletja pred Kristusom začela razvijati zgodovina Kitajske in vstajati iz temine v ono dobo, ki imamo iz nje prve pisane podatke in kronološke zapise o Kitajski. Mesto je bilo v kolobarju obdano s prstenim okopom in znotraj v kolobarju je bilo bivališče poglavarja, tempelj in oltar boga zemlje. Odtod so od 11. stoletja pred Kristusom vladali knezi dinastije Čou, dokler niso mesta zavzeli tuji narodi iz severovzhoda (l. 77 pred Kr.).

Ko se je pa Kitajska v letih 206 pred Kr. do 220 po Kr. pod dinastijo Han razvila v svetovno državo, čije oblasti ni bila nič manjša ko rimska tistih časov, je staro mesto Čangan spet postalo glavno mesto orjaške države, ki je bila v trgovinskih stikih s davnim Rimom.

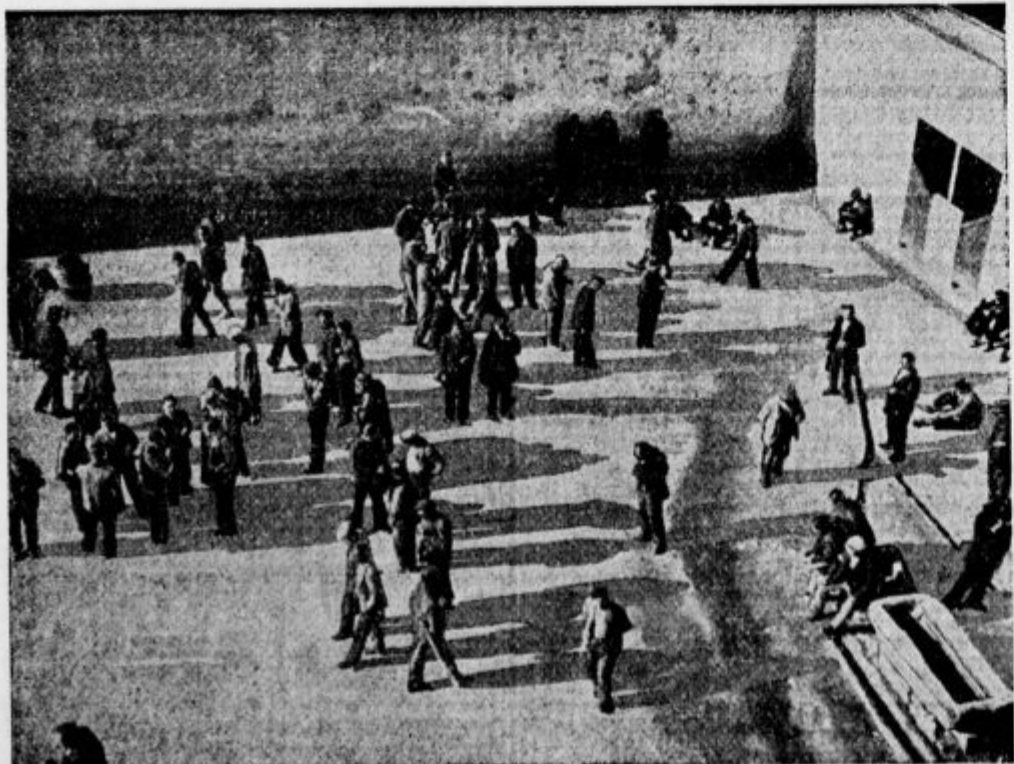
Skoraj si ne moremo misliti kaj bolj zanimivega, ko to velikansko rimsko državo na zahodu in orjaško državo dinastije Han na vzhodu: med obema je bila peščena, nerodovitna pokrajina Notranje Azije, katere prebivalci so bili mešetarji pri izmenjavanju blaga, ki so ga karavane prenašale od zahoda na vzhod in od vzhoda na zahod. Vzdolž te poti so pred nekaj leti našli balo rumene svile, ki jo je drobní svišč pokrival 2000 let kot nemo pričo bogato natovorjenih karavan, ki so prej potovale po teh, sedaj zapuščenih pustinjah.

Se mogočeja kot dinastija Han je bila vrsta sloviti cesarjev iz dinastije Tang. Ti so vladali od 618 do 907 po Kristusu in so imeli v oblasti vesoljno kitajsko cesarstvo od Himalaje do Samarande. Kar so za Evropo pomenili Karolingi, ki so pokristjanili Germane in zenačili svojo državniško zamisel z rimsko; kar je pomenil za arabski

svet Harun al Rašid, ki si je izbral Bagdad za ognjišče svoje države: to so pomenili cesarji iz rodbine Tang za Kitajsko, ki je bila mimo karoliške in arabske države — tretja velesila tedanjega sveta.

Ameriška zgodovinarica, Mary A. Nourse, je v knjigi: 400 milijonov. Zgodovina Kitajske, zapisala v teh dneh o tej dinastiji in njenem glavnem mestu Sianfuju: »Od nekdanjega glavnega mesta dinastije Tang vidimo dandanes le še nekaj obzidja in dvoje pagod, a iz spisov tedanjih pesnikov in iz podob na porcelanu, na jadrni hin bronastih predmetih si moremo sestaviti sliko mesta, ki je bilo nekoč vprav veličastno. Mesto Sianfu je stalo tedaj visoko na griču; okrog in okrog so bile pečine in prepad, tako da je bilo težko priti do mesta. Ljudje in natovorjeni mežgi so komaj plezali navzgor po prelazih v to gorsko mesto. V tovorih je bil čaj, svila in porcelan; vse to je prihajalo iz juga; riž in sadeži iz jugozahoda, jade in brom iz severozahoda. V tej gorski samoti so cesarji družine Tang razkošno živeli; ves čas in ves denar so uporabljali za zidanje prelestnih palač in napravo razkošnih vrtov. V notrini mestnega obzidja so zgradili mesto samih palač in vrtov, kamor navadno ljudstvo ni smelo. Na jugu mesta palača so zgradili cesarsko mesto, v katerem je bilo moči priti skozi Rdeča ptičja vrata. Na vzhodu sta bili palači Blaženosti in Najvišjega sijaja. Zares, življenje je bilo tu sijajno, zakaj dvorjani, evnuhi in dvorne dame so se sprehajali tu v svojih rumenih, lilastih, rdečih ali zelenih svilenih oblačilih; pili so čaj in vino iz zlatih ali ko pajčevin tankih porcelanastih čaš, ali so slikali in pisali pesmi na svilene zavitke.«

Tedaj je bil Sianfu blesteče se središče svetovne države, kakršen je bil tisoč letja prej Babilon in dobi Kristusa, slavno mesto Rim. In kakor so se Karolingi upirali vdorom Abrucev, tako so se cesarji iz Sianfuja na vzhodu branili Arabcev, so celo pomagali Perzijcem v boju zoper vedno večjo oblast mohamedancev. V skrivnostno, mogočno cesarstvo s pravilnim mestom Sianfujem niso prihajali samo trgovci azijskih držav in italijanskih držav; niso hodili tja le politični po-

Ječa v Toledu. V tej ječi so politični ujetniki, ki se jim pa prav dobro godi sprito onih, ki so v rdečih ječah. Jetniki se morejo preste gibati na dvorišču vojašnice, se razgovarjati in kaditi cigarete.

Sport

Prve smučarske tekme v Planici

Preteklo nedeljo so se izvršile kljub nagajivi zimi prve smučarske tekme v tej sezoni v Planici. Medtem, ko pri nas v nižinah samo željno pričakujemo dovolj snežnih razmer, so v tem gorenjskem kotičku snežne razmere ugodne. Tekme v tehkih so dale tele rezultate:

Letenik 1919/20. 1. Pogačnik Anton (Bratstvo) 25:52, 2. Rožič Andrej (SK Rateče) 26:06, 3. Kopravnik Lojze (SK Rateče) 28:05, letenik 1921/23: 1. Kordeš Stanko (Bratstvo) 27:59, 2. Razingar Anton (Bratstvo) 28:22, 3. Hrovat Janez (Podkoren) 28:27, 4. Ozvald Lojze (Rateče) 30:41, 5. Kavalir Bogo (Rateče) 31:26, 6. Kajzer Franc (Rateče) 32:03.

Senjorji: 1. Knap Leon 37:57, 2. Mrak Franc 42:41, 3. Gregori Fran (vsi trije Ilirija) 43:25, 4. Petrič AnAnton (SMK Ljubljana) 45:03, 5. Arij Miha (Ilirija) 45:51, 6. Privrsek Tone (Maribor) 47:44. Trije senjorji so na progi izstopili.

Proga za prvi dve skupini je bila dolga 4, za senjorje pa 10 km.

Tekme na mali skakalnici v skokih mladine od 10—16 let, katere je pripravil naš odlični skakalec Novšak, so pa takole izpadle:

Med šolarji: 1. Cuznar Janez 142,8, 2. Brun Bertel 142,5, 3. Bukovnik Leo 141,8, 4. Makovec Janez 138,6 in 5. Petrič Janez 138,5 točke.

V starejši skupini: 1. Pribošek Franc (Ilirija) 148,8, 2. Jakopič Albin (Dovje—Mostrana) 138, 3. Legat Srečko (Skala Jesenice) 125,6, 4. Zupan Lojze (Ilirija) 111, 5. Tauber Anton (Makabi, Zagreb) 108, 6. Razingar Anton (Bratstvo) 105,2, 7. Čol Bogo (Ilirija) 105,5, 8. Hedenik Tine (Ilirija) 104,6, 9. Obadič Josip (Makabi, Zagreb) 100,1.

V starejši skupini sta skakala tudi Pribošek in Jakopič, ki sta seveda zasedla tudi prvi dve mesti. Pribošek je s skokom 24,5 m postavil najdaljši skok dneva.

Smučarski tečaj na Sv. Planini. Pod okriljem Smučarskega kluba Celje se vrši od 10. do 16. januarja 1937 smučarski tečaj za začetnike. Tečaj, ki se bo odvijal v Trbovelj, izvedenja oskrba v hotelu »Sana« na Sv. Planini, katerega odgovarja vsem velenostnim zahtevam, odjavi razgleda proti Triglavskemu pogorju, Kaniškini in Savinjskim Alpam ter bližnji in daljnji okolici, razvelji arce vsakega smučarja. Dnevna oskrba stane 30 Din. — Tečajnika 100 Din. — Tečaj vodi svetovni smučski učitelj. Prijave še sodaj sprejema Smučarski klub Celje (g. Edvard Paldanič).

Zveza slovenskih lahkih atletskih klubov (stiskano). Obveščajo se vsi klubi, člani JLAŽ-a in Dravske banovine, da je teritorij zveze osemleže Dravske banovine. Na nastanovnem obsegu zveze je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik: goim. Cerne Miro (braz kluba), I. podpredsednik: Jugovec Franjo (Svoboda, Ljubljana), II. podpredsednik: rava. Lekan (SK Marston, Maribor), I. tajnik: Ograda Hugon (ASK Primorje), II. tajnik: Kalam (SK Planina), blagajnik: Poljanec Karol (SK Ilirija), teh. referent: Grünfeld Franjo (SK Ilirija), odborniki: Perovšek Jode (SK Slaga), Haviček (Korotan, Ljubljana), Bošić Tone (Amster, Trbovlje), Dolnik France (Jugoslavija, Celje), Cesar Drago (braz kluba, za Goronjeto), Jordan (Lajla, za Zasavje), Jeričko (Elan, Novo mesto, za Dolnjsko), Šancin Savo (ASK Primorje), revizorji: Samuda Otmar (SK Ptuj), Kermavner Ivo (Planina), Šancin Danilo (ASK Primorje). Naslov za dopise je: Ograda Hugon, Bamov, podkovarska 30a, Potočnikova 2; službeno glasilo zveze: dnevnik »Jutro« in »Slovenec«, po možnosti bo zveza prilažala službene objave tudi službenemu vestniku JLAŽ-a. — Odborove seje se bodo do naslednjega vršile v klubski sobi kavarnе Union, vhod na Franciškanske ulice. Vse št. odborneke opozarjamo, da bodo seje službovale preko službenih glasil. Vsi klubi se opozarjajo na št. 15. točko posl. prav. (sezam 110—111), na temerju katerega morajo sporoditi zvezi termine in vrsto tekmovalnja (omejeno, narodno, mednarodno, prvenstveno itd.), ki jih namenjajo prirediti, in sicer v dveh kvadrantih, vse do 15. januarja 1937. Vsi klubi, člani JLAŽ-a, imajo vse dopise, ki jih naslovljajo na Jugoslovansko zvezo, pošiljati preko zveze. — Odborova seja se vrši v sredo, 30. t. m. ob 20. uri v klubski sobi kavarnе Union. Pozivajo se vsi klubi, da pošljejo članarino JLAŽ-a za leto 1937 v znesku 30 Din na naslov: Poljanec Karol, Kreditni zavod, Prešernova ulica. Klubi, ki namenjajo pristopiti v članstvo JLAŽ-a, morajo svoje prijave, naslovljene na JLAŽ, poslati preko zveze. Tajnik I.

MALI OGLASI

Denar

Denar — sveta stvar!
Le plačaj par oglasov,
pa kmalu zlatih časov
sajti tebi dar.

Al. Planinšek

lastnik trg. agenture za
bančne in kreditne
posle

v Ljubljani, Beethovnova
ulica 14-I. — Telefon 35-10

vam izposluje

vnovčenje terjatev in pri
denarnih zavoi najku-
lantneje takoj v gotovini

Kupimo

Denarja v temu kot pečka!
Prav radi bi ti dali ga.
Kar nudiš nam vse kupimo
in vse pošteno plačamo.

Kupimo večje ali manjše
količine jelovih in smre-
kovih hlovov

posekanih ali na panju.
— Ponudbe upravi »Slov.«
pod »101« P 18577. (k)

Vaskovratno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, ruvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Kupimo večje ali manjše
kompleks smrekovih ali
jelovih gozdov

v last ali sežnjo. Ponud-
be pod »102« P 18578 na
»Slovenec«. (k)

Stanovanja

Od Ljubljane pa do
Kranja
todaš isče stanovanja,
le zakaj ne interiraj!

Trisobno stanovanje

s vsemi pritlikinami od-
dam v Pražakovi ul. 10
s 1. februarjem. — Vpra-
šati: A. Šarabon. Zaloška
cesta 1. (6)

Trisobno stanovanje

lepo, oddam v centru. —
Vprašati v upravi Slov.
pod štev. 19094. (6)

Pouk

Krojni tečaj

tudi za mojstrice in moj-
stre, priredi edina — v
Frankfurtu diplomirana —
strokovnjakinja. Sistem
zelo lahek! Rišemo in
krojimo v normalni veli-
kosti na vse mere in po
vseh modelih. — Pričetek
15. januarja 1937. Modni
salon Jožica Kumelj,
Ljubljana, Zidovska uli-
ca št. 2, III. nadst. (u)

Objave

Preklje

Podpisani Miklš Janec,
posestnik, Mala vas št. 1,
p. Grosuplje, opozarjam,
da moj mlajši sin Jože
Miklš ni upravičen ka-
sirati nobenega denarja
za blago iz menice na
Ižanski cesti št. 302 (fir-
ma Škofje Janec), ker je
mesnica s blagom moja
last. Tudi nisem plačnik
za nobene dolgov, kate-
re bi napravil moj ml.
sin Jože kjerkoli na mo-
je ime. — Ljubljana, dne
28. decembra 1936. Miklš
Janec st. (o)

Službo dobe

Iščem služkinjo

vajeno kuhe in blanih
del, pridno in zanesljivo;
nastop takoj. — Naslov:
Krašnja — Franciškanska
pasaza. (b)

Viničarja

s 4 do 5 delovnimi mo-
mi išče dr. Marcius, Vo-
dole 25, Sv. Peter, pošta
Maribor. (b)

Mesarskega pomočnika

dobrega prekaževalca —
sprejem. Dolničar, Po-
ljanska cesta 51. (b)

Dekle

čista in poštena, se ta-
koj sprejme za pomoč
gospodinj. Naslov v upr.
»Slov.« št. 19095. (b)

Krojaški pomočnik

ali dobro izveščana št-
vilja v damskih plaščih
se sprejme. — Mestnišek
Franc, Val. Vodnikova 3,
Moste pri Ljubljani. b

Službe iščejo

Mlad trgovski pomočnik

išče službo v manufak-
turni trgovini kjerkoli v
Sloveniji. Prevzame tudi
mesto skladiščnika. — Na-
slov v upravi »Slov.« v
Mariboru št. 1937. (a)

1500 Din dobi

tudi več, kdor mi pre-
skrbi kakršnokoli službo.
Sem samski, 30 let, trg-
naobrazen. Ponudbe na
upravo »Slov.« pod »Ta-
koj ali pozneje« 19100. a

Prodamo

Sveža jajca

zajamčena, komad 80 par-
sajboj 720 komadov. 1a
orehi, tanke lupine, 50 kg
240 Din franko voznina
razpošilja G. Drechsler,
Tuzla, Bosna. (1)

Perje

purje, kokoške in gosje
nudi največje Hedžet
Aleks., trgovina s perut-
nino, Ljubljana VII. —
Aleševčeva ul. 7. (1)

Na vsa zimska oblačila

dajemo 15—30% popusta.
Pri Preskerju, Sv. Petra
cesta 14. (1)

Slavan Ribarič

Galanterijo, pletenine, no-
gavice, čipke, parfumeri-
jo, papir, dežnike, krava-
te, šival, potrebščine itd.
dobite po nizkih cenah.

MARIBOR, Glavni trg 14
(rotovž).

Štedilnik

na tri odprtine, dobro
ohranjen, selesen, proda
Eger, Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 5. (1)

PREMOG vrea Din 20-

DRVA — Din 8-
dostavlja
na
dom
RESMAN LOJZE
Borštnikov trg
LJUBLJANA — Telefon 33-53

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v
veliki izbiri najugodnejše
in najceneje trdika Kari
Prelog, Ljubljana, Zidov-
ska ulica in Stari trg. (1)

Vnajem

Trgovski lokal

pripravljen za vsako obrt,
se odda. Ponudbe upravi
»Slovenec« pod: »Tako-
1936« št. 19057. (n)

SOBE

Majhna sobica

se odda. Poizve se: Sv.
Petra cesta 53. (a)

Posestva

Trgovina

s mešanim blagom na
prometni točki se takoj
ugodno proda. Najpozneje
do 30. decembra 1936. Dr.
Miller, Maribor, Aleksan-
drova 11-I. (p)

Posestvo

7 orolov, lep sadonosnik,
pol orala vinograda, nji-
ve, gozd, blizu St. Ilja,
ugodno naprodaj za Din
35.000. Stancer K., Koro-
ška c. 58, Maribor. (p)

+

Umri nam je naš dragi sin, brat
in stric, gospod

Viktor Rošak

v 33. letu starosti, dne 27. decembra,
ob 11, previden s tolažili sv. vere.
Pogreb dragega pokojnika bo v to-
rek ob pol 12. uri popoldne.
Neve mesto, 27. decembra 1936.

Rodbini:
Košak, Dr. Lavrič.

+

Globoko potrta naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno
vest, da je moj nad vse ljubljani soprog, brat in stric, gospod

Valentin Škander

posestnik in trgovec v Spodnji Šiški

v nedeljo ob dveh s jutraj po kratki bolezni, spravljen s Bogom, v 51. letu starosti,
mirno v Gospodu zaspal.

Blagega pokojnika spremimo k večnemu počitku v torek, dne 29. t. m. ob
treh popoldne iz hiše žalosti, Celovška cesta 79, na pokopališče v Dravljah.

Ljubljana—Sp. Šiška, dne 28. decembra 1936.

Žalujoča soproga
in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Nemogoče mi je vsakemu posebej se zahvaliti za iskreno so-
čutje za časa bolezni mojega draga, nepozabnega soproga, kakor
tudi za udeležbo pri pogrebu, zato izrekam tem potom svojo naj-
iskrenejšo zahvalo. Posebno pa še gospodu ravnatelju Hranilnice
Dravske banovine dr. Božiču za prekrasni venec.

Ljubljana, dne 29. decembra 1936.

Globoko žalujoča rodbina Puchingerjeva.

+

V nedeljo, 27. decembra 1936, se je
ločil od nas naš dolgoletni sodelavec
in prijatelj, gospod

Valentin Škander

član načelstva Električ. zadruga v Šiški.

Draga tovariša spremimo na nje-
govi zadnji poti v torek, 29. decembra
1936, ob pol treh popoldne.
Bog mu daj pokoja!

Ljubljana, 28. decembra 1936.

Načelstvo Električne zadruga v Šiški.

+

Naš dolgoletni, zvesti sodelavec, gospod

IZIDOR BURGAR

tapetniški mojster

je po dolgoletni bolezni na sveti večer izdihnil svojo blago dušo.
Pokopali smo ga na pokopališču v Dravljah. Ohranimo ga v naj-
boljšem spominu.

Ivan Dogan.

Barclay:

Rožni venec

Roman.

Mlademu umetniku, katerega slike so v zadnjih
letih zbujale dosti pozornosti, se je hudomušno po-
svetilo v rjavih očeh, ko je odgovoril: »Ne, Vaša Mi-
lost! Pokorno prosim, da me s to nalogo ne obre-
menjujete. Samo mož, kakšen je Landseer, bi ute-
nil podatki Tomko tako, kakor zasluži. Predlagam pa
Vaši Milosti nekaj drugega. Če dovolite, naslikam rad
Vas, a ne opravljene za na vrt, temveč v črni baržu-
nasti obleki v medicijemskim ovratnik in v peči, okra-
šeni z dragulji, ki ste jo nosili včeraj. V roki bi držali
v srebro vdelano staromodno kristalno zrcalce.

Garth je znal svoje slike tako živo opisati, da si
jih kar videl pred sabo in jih spoznal takoj, če si jih
leto osorej zagledal na kakšni umetniški razstavi.

V tem je prišel Simmons s svojo brzojavko. »Kaj
se je neki pripetilo?« je vzkliknila vojvodinja. »Kdo
ugane? Upajmo, da bo kaj bolj zanimivega, kakor sa-
mo, da je nekdo zamudil vlak.«

Družba je v napetem pričakovanju molčala, ko je
vojvodinja trkala rumeni ovaj brzojavke.

Ob branju jo je očitno preletel resničen, četudi
ne vesel srh, ker je temno zardela in ni mogla sprva
ziniti nobene besede. Jana je mirno vstala, pogle-
dala teta čez ramo in sedla, ko je brzojavko prebrala,
zopet molče na svoj prostor.

»Takole izkupiš, če vabiš slavne pevke v gosti,« je
rekla vojvodinja. »In bi se ji vendar ne bilo treba
kesati, ako bi bila prišla! Namenila sem ji prekrasno

biserno verižico; bogato bi odtehtala nagrado, ki bi
jo sicer mogla zahtevati za svojo pesem. Pa brezob-
zirno odpove v zadnjem trenutku!

»Draga teta,« je mirila Jana, »če je ubogo Velmo
izmenada napadla angina, bi še na kraljičino zapo-
ved ne mogla zapeti nite ene note. Saj zelo obžaluje,
ker ne more priti.«

Ah kaj, uverjena sem, da bolezni samo hlini,«
je odgovorila vojvodinja. »Sicer bi si tega ne gnala
toliko k sreči, ako bi vedela, kaj naj zdaj počnem.
Pol grofije je povabljeni, da bi slišali gospo Velmo,
in ona me pusti sramotno na cedilu! Kaj naj storim?
Velma bi morala peti »Rožni venec«, kakor sem že-
lela za letos, in temu primerno dala okrasiti tudi dvo-
rano. Ali mi moreš svetovati kaj pametnega ti, Jana?«

Jana Champion je sedela s prekrižanima nogama
in svoji teti napol obračala hrbet. Na to vprašanje se
je počasi okrenila in pogledala teti poizvedno v obraz.
Ko je videla, da se njene izrazite oči napol jezé, na-
pol prosijo, je prebegnilo njeno lice rahel nasmeh in
rekla je prijazno: »Če ti je prav, teta, zapojem nočjo
namesto Velme Rožni venec jaz.«

Družba pod cedro je presenečena osupnila; vojvo-
dinja je bila edina izmed vseh, ki je kdaj slišala peti
Jano Champion.

»Dobro, potem računam nate,« je odgovorila teta
in vstala. »Na svidenje, gospoda! Večerja bo ob osmih,
ob devetih se začne koncert. — Ronnie, ali bi ne bili
tako dobri in odnesli Tomko v hišo. Če me vidi od-
hajati samo, strašno kriči, uboga, mala živalca!«

S temi besedami je vojvodinja dostojanstveno od-
korakala proti hiši, očitno popolnoma zadovoljna, da
se je stvar tako dobro iztekla.

Zaupni pogovori.

Sence so rastle. Kavke so se vračale s svojih iz-
letov in kričoč obletavale vrhove visokih jelš.

Ura je šla že na šest.

Od vse družbe so sedeli pod cedro samo še trije:
Garth Dalmaine, lady Ingleby in Jana.

Myra Ingleby je vstala in zavezala: »Škoda, da
moram zaradi dolgočasnega masiranja obraza odtod.
Najraje bi posedela še kakšno urico v tako prijetni
družbi; toda, če si ne dam obraza pregneti, bom pri
današnji slovesnosti videti za deset let starejša.«

»Kaj je na tem, če ljudje vidijo, koliko si star?«
je menila Jana.

»Ali ne veš, srček moj, da se pravi, moški je to-
liko star, kolikor se počuti, ženska pa, kolikor je vi-
diti!« je odgovorila Myra.

»Jaz se čutim ko sedemleten fantek,« je dejal
Garth.

»In ste videti ko sedemnajstleten mladenič,« se
je zasmejala Myra.

»A v resnici sem star sedemindvajset let,« je do-
dal Garth. »Vojvodinja bi smela z menoj ravnati že
nekoliko bolj spoštljivo.«

»Morda bi tudi ravnala, če se ne bi tako pogosto
vedli kakor razposajen otrok,« je odgovorila Myra
hudomušno. »Sicer pa moja opazka o pregnetanju ni
bila namenjena vašim ušesom, temveč Jani. Jeseni
me morate še slikati; potem se ne bom dajala več
masirati in grem na tuj, da se čez nekaj časa vrnem
spet odondod kot povsem stara ženčica.«

Po teh besedah je obrnila obema hrbet in odšla.

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in ljudsko knjižnico
Zbirko domačih pisateljev
Zbirko mladinskih spisov
7 vezanih knjig mesečno Din 23-
11-
3 vezane knjige mesečno Din 11-
4 vezane knjige mesečno Din 9-
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

*** KINO ***
UNION
 Najlepši film Walterja Reische
Silhuete
 Lisl Handl, Fred Henneberg, Ani Makart
 TEL. 22-21
SLOGA
 Vesela burka iz kmetakega življenja
Ženske vladajo
 Heli Pinkenzeller, Oskar Sima, Theo Danegger
 TEL. 27-30
MATICA
 JAN NIEPURA
Pod srečno zvezdo
 Friedl Csepa, Luit Hohenberg, Theo Lingen, Fritz Imhof
 Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Veselo in srečno Novo leto!

želiva vsem cenjenim gostom, naročnikom in odjemalcem

tvrdka F. M. ŽIVEC

Staro železo

stare kovine: baker, cink, medenino itd.
 kupujejo po najvišjih dnevnih cenah
 Strojne tovarne in livarne d.d., Ljubljana

Oblastno dovoljena popolna

RAZPRODAJA

Japonski in češki

PORCELANASTI SERVISI

Brušeno

STEKLO in navadno

Svetilke

KRISTAL

Jedilno orodje in vse ostalo blago

STEKLARNA

BRAĆA GROSS, ZAGREB
 ILICA 84

Ne samo čaj

„Naš čaj“

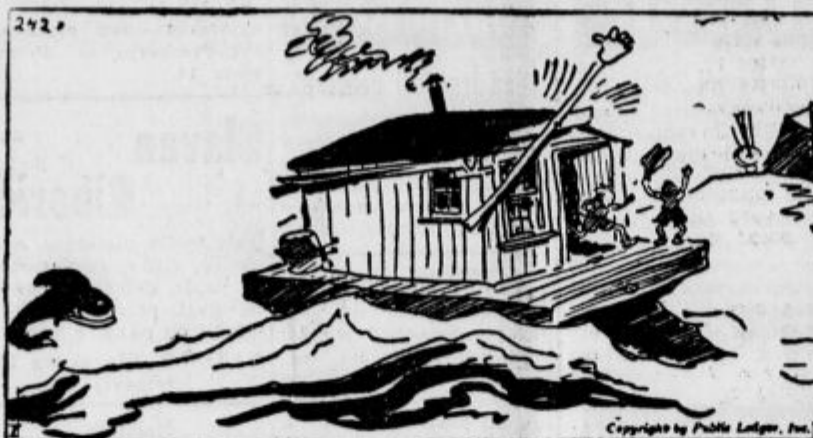
je najboljša domača
 zeliščna krepilna pijača.

NAS ČAJ dobite v špec. trgovinah.
 KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Tinček in Tonček spet v Afriki

241.

Pomoč se bliža.

Nenadoma so zadoneli z bližajoče se ladje zamolkli udarci bobna. Tinček je prislutnil in nato navdušeno zaklical: »Tonček, ali slišiš? Telegrafirajo nama, da so opazili leseno roko na splavu in da nama takoj pošljejo pomoč.«

Kmalu nato so z ladje spustili v reko čoln, ki je krenil naravnost proti splavu. V čolnu sta sedela dva mornarja, ki sta Tinčku in Tončku prinašala rešitev. Dečka sta od veselja poskakovala po krovu splava in vriskala, da se je razlegalo daleč naokoli.

Zahvala

V petek, dne 25. t. m. ob pol devetih zjutraj nas je po dolgem in mukepolnem trpljenju, večkrat prevedena s sv. zakramenti, za vedno zapustila naša blaga soproga, mama, stara mama, sestra in teta, gospa

Beti Orehek

soproga trgovca in gostilničarka, Kolodvorska ulica 26

Na zadnji poti smo jo spremili v nedeljo, dne 27. decembra ob pol dveh popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki so ob tej težki uri čutili z nami in jo v častnem številu spremili na zadnji poti, se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa še izrekamo zahvalo preč. duhovščini, gg. zdravnikom, ki so ji lajšali trpljenje, kakor tudi članom gostilniške zadruga za častno spremstvo na zadnji poti ter čč. sestram usmiljenkam za požrtvovalno lajšanje trpljenja ob času bolezní.

Vsem prisrčna zahvala!

Ljubljana, dne 28. decembra 1936.

Zalujoče rodbine:

Orehkova, Samčeva in Paurova
 ter ostalo sorodstvo.

Umrli nam je na sveti večer naša predobra, ljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Franja Zgonc roj. Tomšič

Materi zemlji smo jo izročili na sv. Štefana dan na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Vsem, ki so blagi pokojnici v njenem življenju storili kakršnokoli dobro delo in vsem, ki so se je spomnili ob njeni smrti s poklonjenim cvetjem, molitvijo ali spremstvom na njeni zadnji poti, kakor tudi vsem, ki so nam bili v dneh žalosti v uteho, naša iskrena hvala. Posebej se zahvaljujemo č. g. patru Angeliku za tolažbo v času njene bolezní in zdravniku g. dr. Venčeslavu Arku za njegovo skrajno požrtvovalno zdravniško pomoč. Maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Petra dne 31. t. m. ob šestih zjutraj.

Ljubljana-Maribor-Topolšica, 27. dec. 1936.

Hčere: Marija, Fani in Helena vdova Tomšič,
 sinova: Frane in Jovan, ter ostalo sorodstvo.

Mirno je v Gospodu zaspala naša predobra mama, gospa

Marija Govekarjeva roj. Minatty

nadučiljeva vdova

Pogreb pokojnice bo v sredo, dne 30. decembra 1936 ob pol štirih popoldne iz Trdinove ulice štev. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. decembra 1936.

Fran, Karel in Mirko Govekar,
 Pavla Perussijeva,
 otroci
 za vse sorodnike.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je naša iskreno ljubljena soproga, mati in teta, gospa

Elizabeta Reich

gostilničarka in posestnica

v sredo, dne 23. t. m. ob pol desetih zvečer po dolgi, mučni bolezní, v starosti 60 let za vedno zapustila.

Pogreb blagopokojnice se je vršil v petek, dne 25. decembra ob pol štirih iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Sv. Maša zadušnica se je brala v soboto, dne 26. decembra v Minoritski cerkvi.

Ptuj, dne 23. decembra 1936.

Globoko žalujoči rodbini

Reich in Wratschko.

Naša draga

NANCA

je danes, v ponedeljek zjutraj došla. K zadnjemu počitku jo spremimo v sredo, dne 30. decembra ob 10.30 na domače pokopališče v Nevlje.

Vrhpolje pri Kamniku, dne 28. decembra 1936.

Rodbina Trebežšek.

Zahvala

Vsem, ki ste našo nepozabno, ljubljeno mamico, gospo

Lenčko Medic

spremljali na njeni zadnji poti k prezgodnjemu grobu, ki ste ji z venci in cvetjem okitili krsto, častili duhovščini, novomeškim pevcem za ganljive žalostinke — vsem izrekli svojo najiskrenejšo zahvalo.

Novo mesto, dne 27. decembra 1936.

Ing. Josip Medic.

Gospa Magdalena Piussi roj. de Simoni naznanja v svojem in v imenu svojih otrok dr. Bonifacija Piussia in Marije Sbuelz, svojega zeta Ivana Sbuelza kakor tudi svojih vnukov Giampietra in Roberta globoko potrti vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, gospod

Peter Adam Piussi

lastnik graščine Ojstrica

po kratkem in težkem trpljenju, previden s tolažili svete vere, dne 28. decembra t. l. ob pol štirih zjutraj v Celju bogu vdano umrl.

Zemski ostanki dragega pokojnika bodo po predhodni blagoslovitvi prepeljani v njegovo domovino v Tricesimo in položeni v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Tricesimo, dne 28. decembra 1936.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljubljene in dobre soproge, zlate mamice, stare mamice, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

Koželj Katarine roj. Zakotnik

posestnice

se tem potem vsem najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni izreči čč. duhovščini, nadalje čč. sestram usmiljenkam ženske bolnišnice ter čč. sestram iz zavoda »Vincentinija«, ki so lajšale rajni zadnje ure ter jo spremljale na zadnji poti; nadalje gg. zdravnikom prof. dr. Zalokarju in dr. Kruhu za skrb in prizadevanje za časa bolezní; pevcem Narodne čitalnice v Šiški za ganljivo petje; deputaciji ženske podružnice C. M. D. in gasilski četi v Šiški za častno spremstvo pri pogrebu; nadalje vsem darovalcem vencev in prekrasnega cvetja ter vsem onim, ki so nam ustmeno ali pismeno izrekli sožalje ter končno vsem onim, ki so našo nepozabno mamico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 2. januarja 1937 ob pol sedmih zjutraj v farni cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

V Ljubljani, dne 28. decembra 1936.

Žalujoči ostali.